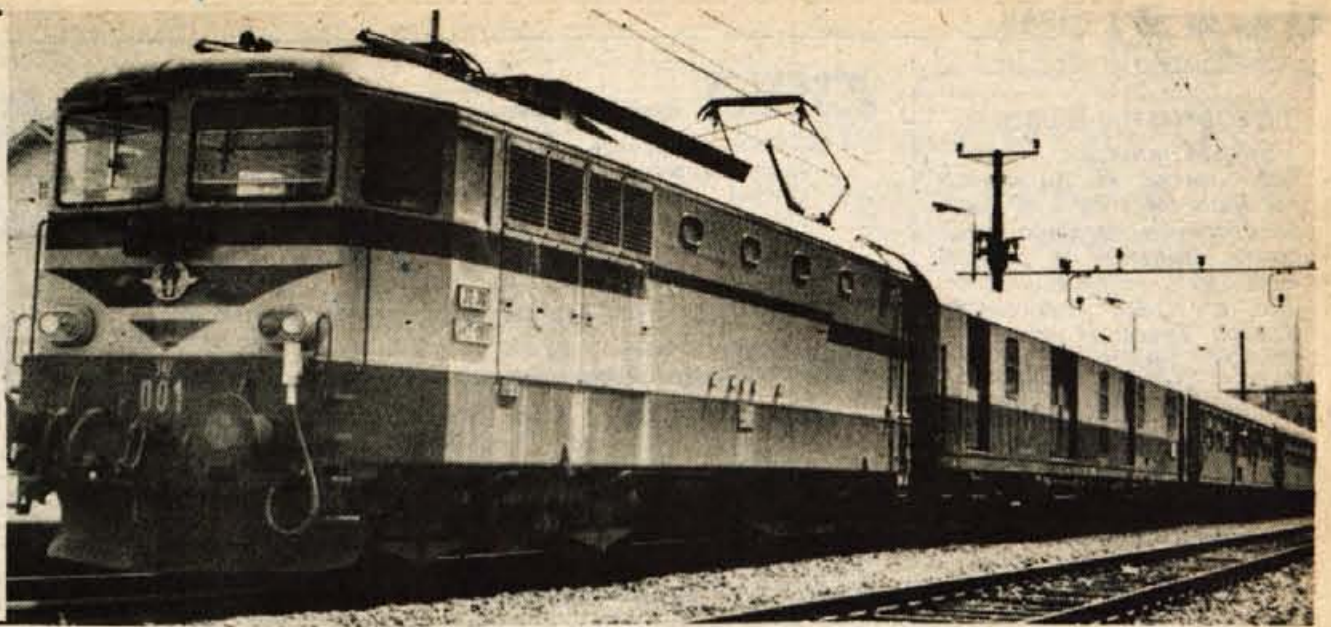

Železničarji, vedno bolj pomembna veja našega prometa, danes praznujejo v spomin na 60. obletnico velike železničarske stavke. V vseh organizacijah Železniškega gospodarstva iz Ljubljane pripravljajo proslave, prav tako pa bo naša železnica bogatejša za številne pridobitve. Osrednja proslava bo danes ob 16. uri na Zaloški cesti, sicer pa so železničarji že organizirali množičen planinski pohod ter izdali znanstvene publikacije o revolucionarnem gibanju ter razvoju železnice. (jk) — Foto: F. Perdan

Kranj, torek, 15. 4. 1980
Cena: 5 din

GLAS

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Leto XXXIII. Številka 29

Uredništvo: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izdaja: Casopisno podjetje Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sporočilo zdravniškega konzilija

LJUBLJANA — Svet zdravnikov, ki v ljubljanskem Kliničnem centru skrbi za zdravje predstavnika republike in Zveze zdravnikov Jugoslavije Josipa Tita, sporoča, da se prednostno zdravje ni bistveno izboljšalo. Zdravniki nadaljujejo s intenzivnim zdravljenjem preteklih dneh je bilo prednostno zdravje zelo resno. Zdravje se kljub uporabi ustreznih antibiotikov ni umirila, visoka pa je bila tudi temperatura. Zdravniki uporabljajo hemodializo in druge ukrepe intenzivnega zdravljenja.

Klinični center se naprej prizadeva za pozdravi za predsednika, ki v bolnišnici že 14 dni. Med drugim izrekajo prednostno zdravje po zdravju brigadirja, ki so se že zbrali na letnem mladinskih delovnih akcijah, mladina, delovni ljudje in občanji, ki nosijo in sprejemajo zdravje štafeto mladosti in se bodo udeležili različnih družbenopolitičnih manifestacijah.

-jk

Kranjska mlekarne že letos modernejša

Združeni dinar za mlekarne

Proizvodnja in predelava mleka kaže na Gorenjskem tudi zaradi modernejša kranjske mlekarne in sirarne ter njihovih velikih zmogljivosti vključiti med skupne gorenjske naloge prihodnjega srednjeročnega obdobja — Z interesno skupnostjo za kmetijstvo ne kaže predolgo odlašati

Kranj — Dvema pomembnima dogodkoma smo bili priča v kranjski mlekarne zadnjih štirinajst dni. Predstavniki trgovskih organizacij z Gorenjske so podpisali samoupravni sporazum o dodatnem združevanju sredstev za izgradnjo nove sirarne pri kranjski mlekarne in za modernizacijo sedanjih mlekarneških prostorov (med podpisniki so tudi ljubljanske mlekarne, s katerimi Kranjčani uspešno sodelujejo), trgovcem pa so sledili še proizvajalci in organizatorji proizvodnje mleka z Gorenjske. Proizvajalci mleka so podpisali samoupravni sporazum v petek, podpisa pa se je udeležil tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvinca.

Ko so se v kranjski mlekarne na osnovi uspešnega združevanja sredstev, ki ima že znake dohodkovnega povezovanja, odločili za modernizacijo sedanjih mlekarneških zmogljivosti in za gradnjo sirarne, so predvidevali, da bo 11 starih milijard dinarjev dovolj. Ker pa so bila zaradi bližnje nove ceste potrebna dodatna dela (podkletitev vsega novega objekta, zgraditev veznega hodnika, skladišč in drugih del v novem ter starem objektu), so stroški gradnje narasli na 17 starih milijard dinarjev. 720 starih milijonov, proizvajalci mleka 550 starih milijonov, nekaj ljubljanske mlekarne, svoj del pa tudi mlekarne in tako je zbrana 1,6 milijarde dodatnega denarja, ki zagotavlja najetje posojil. Pomoči prav tako ne odrekata občinska skupščina in zavarovalnica.

Tako bo večina modernizacije kranjske mlekarne in gradnje nove sirarne nared že letos, drugo pa prihodnje leto. Sodobna oprema s Finske je že v Kranju. Kranjska mlekarne lahko sedaj pod nenormalnimi pogoji dela sprejme 24 milijonov litrov mleka, potlej pa jih bo lahko 37, izjemne pa bodo tudi možnosti predelave mleka v najrazličnejše sire in druge izdelke.

Ni treba posebej poudarjati, da je to za Gorenjsko še predrago primer sodelovanja agroživlstva in trgovine. Takšno sodelovanje bo še potrebno ob razreševanju problematike mlekarstva in predelave v škofjeloški občini ter v Bohinju. Zato ne bo odveč proizvodnjo in predelavo mleka zapisati v skupne gorenjske naloge prihodnjega srednjeročnega obdobja in oblikovati enotno interesno skupnost za kmetijstvo, ki bo tudi pomagala kmetijstvu do boljše gnotne osnove. Gorenjsko kmetijstvo in agroživlstvo, posebno tisti deli, ki več vlagajo, sta obremenjena s posojili oziroma anuitetami. Po drugi strani pa modernejša kranjska mlekarne terja več mleka, katerega proizvodnja zaradi vzpodbudnejše cene že narašča in se je zadnje mesece že povečala za okrog 15 odstotkov. Proizvajalcem je treba še bolj približati odkup in jih vzpodbujati ne le s ceno, ampak tudi s pospeševanjem, servisiranjem in vzdrževanjem molznih strojev (za to področje se pripravljajo družbeni dogovori) in drugimi stimulacijami. Gorenjska pri proizvodnji mleka s 1900 oddanimi litri v zasebnem sektorju in 5000 litri v družbenem še ni rekla zadnje besede. S skupnim povprečjem med 4000 in 5000 litri oddanega mleka na kravo bi bili že bolj zadovoljni!

J. Košnjek

Žičnica pa škriplje

Smučamo, kjerkoli in kadarkoli le moremo, zimska rekreacija je na Gorenjskem na nezadržnem pohodu. Smučali bomo tudi jutri, vedno številnejši bomo, dušili se bomo v naših središčih ali odhajali drugam, kajti vsaj za zdaj ne kaže, da bi bila naša smučišča čez pet let kaj bolj prostrana. Smučarska ponudba bo — po sedanjem polžem tempu izgradnje smučišč — zmožna leta 1985 zadovoljiti le 10 odstotkov smučarjev.

Smučarski »boom« zahteva na leto vsaj eno novo Kranjsko goro; smučarje vabi zanesljivejša snežna odeja, a nam so vršiške, triglavske in druge visokogorske smučarske strmine nedosegljive, saj še današnja središča boleajo za deset in več boleznimi. Na cestah in parkiriščih so stalni zamaški; smučišča kličejo po zativitvi in tako daljši sezoni, a ne spomladanski, temveč jesenski. Smučišča naj bi polnila blagajne zgodaj jeseni, pozimi in ne spomladi, ko je sneg že »gnil«, smučarski narod pa več ali manj že vrtička ali se greje na obmorskem soncu. »Snowmakerji« ali snežni topovi so res denarni požeruhi, a nujni; zimski avtokampi zaželeni tako kot tekaške proge, kot čete smučarskih učiteljev, kot vrtci, da niti ne govorimo o gostinstvu in infrastrukturi nasploh. Kaj bi se čudili, da se mimo Kranjske gore odpelje 25 milijonov dolarjev na tuja smučišča, kaj bi vzdihovali, da se k nam vrača le 5 odstotkov tujih smučarjev, ko pa smo »sprès ski« popolnoma zanemarili, razvita Kranjska gora pa je svetovni rekordar v tem, da ima vsak centimeter smučišča malodane svojega smučarja.

Žičnica nam poleti ni mar, pozimi pa postane tarča gneva in srda, ko betežna in stara, počasi in škripajoče tovori neskončno smučarsko vrsto spet in spet proti vrhu. Naši žičničarji morajo prenašati na tisoče obtožb, mi pa nočemo in nočemo slišati njihovih upravičenih klicev: smučarsko središče bremene visoke obresti, krediti, dajatve, kajti žičničarji so si morali sami napeljati ceste, elektriko in komunaljo; teptalce je lahko uvozi, dvosedelne pa ne, naša industrija pa jih še ni zmožna izdelati; ko se središče nekako postavi na noge, se ostanek dohodka odmeri za dajatve, za nove naprave in vzdrževanje ni ostalo nič. V spremljajočem gostinstvu ni nič bolje, kader odhaja, saj je najslabše plačan, pobere ga industrija; pri priči bi LIP Bled lahko odprl hotel, saj ima dovolj zaposlenih natakarkarjev, v Elanu pa je več gostinskega kadra, kot ga premore blejska Jelovica. Zamisliti se bo treba ob podatku, da velja ekonomska cena za dnevno karto na Krvavcu kar 380 dinarjev, zamisliti se bo treba, zakaj Gorenjci turizmu očitno obračamo hrbet...

A ne le zamisliti, ne le obupno vzdihovati ob škripajoči žičnici in zaniknem hotelu, treba bo vendarle pametno ukrepati, zdaj in takoj, saj se nam že jutri turizem lahko povsem izmuzne iz rok.

S. Sedej

SEJE ZBOROV RADOVLJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Na 8. in na 9. strani objavljamo gradivo za seje vseh treh zborov občinske skupščine Radovljica in za skupno sejo vseh zborov. Delegati bodo na sejah največ pozornosti posvetili analizi gospodarjenja v lanskem letu, družbenim svetom, poročilom o delu državnih organov, družbenega pravobranilca samoupravljanja, sodišča združenega dela in javnega pravobranilca za lani. Razen tega bodo obravnavali še nekaj odlokov, samoupravni sporazum o financiranju radijske postaje Triglav ter se pogovorili o nekaterih drugih vprašanjih.

8.-9. STRAN

DOGOVORIMO SE

5.-6. STRAN:

DOGOVORIMO SE

SEJA KRANJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

V današnji številki objavljamo gradivo za sejo kranjske občinske skupščine, ki se bo sestala v sredo, 23. aprila ob 15. uri. Delegati bodo med drugim obravnavali osnutek zakona o družbeni kontroli cen, razmenjevali lansko kranjsko gospodarjenje, razprave o zaključnih računih ter usklajenost letošnjih planov z resolucijami, prav tako pa se bodo seznanili s poročilom slovenskih delegatov v zveznem zboru skupščine, z lanskim gradnjo družbenih objektov v kranjski občini, s problematiko kriterijev za dodeljevanje socialnih pomoči in z analizo razvoja delovnih skupnosti samoupravnih interesnih skupnosti. Govora bo o novi šolski mreži na Planini, o likvidaciji tovarne v Britofu ter o nekaterih zemljiških zadevah.

6.-7. STRAN:

SEJE VSEH TREH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE ŠKOFJA LOKA

Na 6. in 7. strani objavljamo povzetke gradiva za seje vseh treh zborov občinske skupščine Škofja Loka. Med drugim opozarjamo na poročilo o uresničevanju lanske resolucije o razvoju občine, poročilo o delovnem času in reprodukcijski sposobnosti gospodarstva.

Predstavniki proizvajalcev mleka so v petek podpisali samoupravni sporazum o združevanju sredstev za modernizacijo kranjske mlekarne in gradnjo sirarne — Foto: F. Perdan

NASLOV:

Štafeta na Kosovu

Štafeta mladosti, s katero naši narodi in narodnosti pošiljajo tovarišu Titu tople pozdrave in izražajo neizmerno ljubezen in pripadnost njemu in njegovim idejam, je v nedeljo potovala po Kosovu. Zvečer je prispela v Prištino, kjer ji je več kot 50.000 občanov pripravilo veličasten sprejem. Z velikega zborovanja so poslali predsedniku Titu pozdravno brzojavko.

Svojevrsna štafeta mladosti, ki jo sestavlja 35 fotografij o življenju in delu tovariša Tita, pa je krenila iz Helsingborga na jugu Švedske. Obiskala bo številna združenja jugoslovanskih državljanov, ki delajo v tej državi. Razstavo pod naslovom »Tito – Jugoslavija, Jugoslavija – Tito« so pripravili člani na novo ustanovljenega mladinskega aktivna Jugo-Beko, ki združuje okrog 500 pripadnikov vseh naših narodov in narodnosti.

Spomin na Djura Pucarja

S položajno vencev na grob Djura Pucarja-Starega so v Sarajevu obeležili prvo obletnico smrti tega velikega revolucionarja, državnika in partijskega voditelja. Spomin nanj so s komemorativno sejo počastili tudi na banjaluški univerzi, ki nosi njegovo ime, medtem ko so medicinsko šolo v Bihaću, delavsko univerzo v Foči in v Goraždu ter mestni trg v Rogatici poimenovali po njem.

Obletnica zmagovitega prodora

V spominskem parku med Sidom in Tovarnikom je bila v nedeljo osrednja slovesnost ob proslavljanju 35. obletnice preboja sremske fronte. Na velikem ljudskem zborovanju so bili preživeli borci, taborniki in planinci iz več krajev države ter več tisoč delovnih ljudi iz Srema, Slavonije in Semberije.

Proslavili dan mladinskih delovnih brigad

Z mimohodom brigadirjev iz Timoške regije ter veteranov, ki so se udeležili črnovrške delovne akcije 1945. leta, so v Boru in na Črnem vrhu proslavili dan mladinskih delovnih akcij in 35. obletnico prve mladinske delovne akcije v Srbiji. Mladinci so namreč januarja, februarja in marca 1945. leta, torej še pred osvoboditvijo, pri temperaturi minus dvajset stopinj nasekali okrog 20.000 kubičnih metrov lesa in zgradili progo od Bora do Črnega vrha.

Novi Beograd star 32 let

Pred 32 leti smo začeli graditi Novi Beograd z mladinskimi delovnimi akcijami. Zdaj je to mesto na 4096 hektarih nekdanjega močvirja že dobilo čez 200.000 prebivalcev. V njem je 125 temeljnih organizacij z 42.000 delavci. Vsako leto zgradijo tu okrog 4000 stanovanj, kar pomeni štiri nove krajevne skupnosti.

Delovna zmaga istrskih železničarjev

Istrski železničarji so priredili ob 15. aprilu, dnevu jugoslovanskih železničarjev, veliko proslavo v Lupoglavu. Na njej so se spomnili 35. obletnice osvoboditve in 60. obletnice splošne stavke jugoslovanskih železničarjev. Obenem so proslavili veliko delovno zmago; prometu so izročili obnovljeno progo med Lupoglavom in Vodnjanom.

JESENICE

Danes, 15. aprila, bo ob 10. uri seja izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine. Na njej bodo med drugim obravnavali osnutek odloka o obratovalnem času v organizacijah združenega dela s področja trgovine na drobno, gostinstva, turizma, obrti in drugih storitvenih dejavnosti ter poslovalnicah samostojnih obrtnikov v občini Jesenice pa letošnjo kadrovska bilanco. Razpravljali bodo tudi o osnutku zakona o družbeni kontroli cen in sklepali o novelaciji zazidalnega načrta stanovanjskega območja v Mostah. (S)

KRANJ

V petek je bila v Kranju seja odbora za gostinsko in turistično gospodarstvo medobčinske Gospodarske zbornice za Gorenjsko. Na seji odbora so razpravljali o problematiki zimskega turizma na Gorenjskem, obravnavali oblikovanje cen izvenpenzijskih storitev in ocenjevali dosednji turistični promet na Gorenjskem ter priprave na letno turistično sezono.

RADOVLJICA

V petek, 18. aprila, bo seja sveta za pridobivanje in razporejanje dohodka in delitev po delu občinskem svetu Zveze sindikatov Slovenije v Radovljici. Na seji bodo obravnavali dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 ter se pogovorili o drugih nalogah.

V sredo, 16. aprila, bo seja sveta za planiranje in ekonomsko politiko pri občinskem svetu Zveze sindikatov. Na seji bodo pregledali planske dokumente in pomembnejše naloge ter se pogovorili o aktivnosti v prihodnjih mesecih.

V petek, 18. aprila, bo seja predsedstva občinske konference SZDL Radovljica, na kateri bodo razpravljali o problematiki preskrbe, o sprejemu samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela lokalne radijske postaje Triglav Jesenice ter o osnutku dogovora o izročanju odlikovanj SFRJ v občini Radovljica.

V Radovljici bo v sredo, 16. aprila, druga seja sveta za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij in spomeniško varstvo pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica. Na seji bodo potrdili spremembe in dopolnitve sveta, delegati pa poročali o aktivnosti organizacij, ustanov in društev ter o problemih s področja ohranjanja in razvijanja revolucionarnih tradicij in spomeniškega varstva. Na seji bodo sprejeli še program dela sveta za leto 1980.

Za ponedeljek, 14. aprila, so sklicali redno sejo izvršnega sveta skupščine občine Radovljica, na kateri so obravnavali poročila o delu državnih organov, družbenega pravobranilca samoupravljanja, sodišča združenega dela in javnega pravobranilca za leto 1979. Razpravljali so tudi o delu delegatov Slovenije v skupščini SFRJ, o družbenih svetih, o prispevkih za financiranje krajevnih skupnosti in o nekaterih drugih vprašanjih.

ŠK. LOKA

Na današnji seji izvršnega sveta, začela se je ob 7. uri, obravnavajo osnove dogovora o temeljih družbenega plana občine Škofja Loka 1981-1985, predlog za ustanovitev odbora za revitalizacijo starih mestnih jeder oziroma vaških jeder v občini Škofja Loka.

Naslednja seja izvršnega sveta bo v četrtek, 17. aprila, ob 7. uri. Na dnevnem redu bo obravnavala predloga za znižanje davka od osebnega dohodka inštruktorjev, poročilo o kršiteljih resolucije 1980 in 1979, študija energetskega kompleksa in plinifikacije, predlog sklepa o javni razgrnitvi zazidalnega načrta Termika in LTH Poljane in nekatere značilnosti pri gradnji in rekonstrukciji lokalnih cest s predlogom za dopolnitev obstoječega upravnega postopka ter še nekatere druge zadeve.

V sredo, 16. aprila, ob 16. uri bo v sejni sobi občinske skupščine volilna seja občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka. Na dnevnem redu bo obravnavala in sprejem statutarne sklepa in poslovnika o notranji organizaciji in načinu delovanja Ob ZSS Škofja Loka, naloge zveze sindikatov pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije, poročilo o delovanju občinskega sveta in njegovih organov, ocena občinskih zborov ter volitve predsednika, podpredsednika in sekretarja.

Priloge na usmerjeno izobraževanje - V Škofjeloškem Transtru je bil v petek posvet o vlogi in nalogah organizacij združenega dela v usmerjenem izobraževanju. Pripravila sta ga republiški zavod za šolstvo in gospodarska zbornica Slovenije, udeležili pa so se ga vodje kadrovske in izobraževalnih služb iz gorenjskih delovnih organizacij. (H. J.) - Foto: F. Perdan

Usklajevanje ni črtanje

Kranj - Za organizacijami združenega dela, krajevnimi in samoupravnimi skupnostmi, bankami in drugimi organizacijami družbenopolitične skupnosti je pomembna etapa družbenega planiranja prihodnjega srednjeročnega obdobja: oblikovanje smernic in elementov za sporazumevanje. Večina organizacij in skupnosti v kranjski občini jih ima, kar je posledica družbenopolitične odločitve, da planiranje ni le strokovna naloga za to usposabljenih služb in posameznikov, ampak celovita družbenopolitična akcija.

Pri oblikovanju planov za prihodnjih pet let smo sedaj komaj na pol poti. Leto 1980, ko mora biti planiranje končano, se že približuje polletju. Čas nas priganja, da se čim prej lotimo najpomembnejših in od-

ločilnih etap v procesu družbenega planiranja - usklajevanja elementov in oblikovanja temeljev plana ter priprav samoupravnih sporazumov o temeljih planov nosilcev planiranja. Komisija za planiranje kranjskega izvršnega sveta in skupščinski oddelek za plan in analize sta zato pripravila posvetovanje ljudi, ki v organizacijah združenega dela in samoupravnih skupnostih odgovarjajo za planiranje. Na posvetovanju je bilo ocenjeno dosedanje delo, več besed pa je bilo namenjenih prihodnjemu delu. Usklajevanje elementov za sporazumevanje o planih ni namreč enostavno črtanje doslej dogovorjenih in napisanih nalog, temveč predvsem realen in trezen dogovor, kaj je družbeni skupnosti potrebno in kaj bomo lahko uresničili.

Detajl s spomenika na Zaloški cesti.

Praznični dan jugoslovanskih železničarjev

Na tirih zažarel upor...

Ponoči med 15. in 16. aprilom leta 1920 se je na južni državni železnici začela splošna stavka železničarjev. Hipoma je zajela vso Jugoslavijo. Tiri so upusteli, vlaki obstali, ognji v lokomotivah in kurilnicah pa so ugasnili. Železničarji so začeli eno najslavnejših in množičnejših stavk po prvi svetovni vojni v Jugoslaviji. Le štiri dni kasneje so železničarjem ob bok stopili kočevski rudarji in radeški papirničarji, dan za njimi pa so odložili orodje revirski rudarji in steklarji, knapi iz Senovega, lesni delavci iz Kočevja... Delavska solidarnost je zmagovala. Na dan je prihajala zavest, da so delavci v slogi močni. Stavkovni val in val solidarnosti je zajel Slovenijo in Jugoslavijo. Na solidarnostnih zborovanjih so se zbirali kamniški, kranjski, trški in kočevski delavci. Pri Trojanah so stavkujoči in njihovi sodelavci onesposobili telefonsko in brzojavno omrežje, v Trbovljah zasedli pošto, odstavili občinski svet in izvolili novega ter oblikovali sovjetsko republiko. Železničarji so vztrajali in se kljub prepovedi zbirali na zborovanjih. Pomemben shod je bil 23. aprila v Ljubljani, kjer so sklenili, da se naslednji dan zjutraj zbero pred tramvajsko remizo na Zaloški cesti. Povorka je krenila proti mestu. Počili so strelji in kosili med odraslimi, ženskami in otroki. 13 stavkujočih, 12 moških in petletna deklica, je obležalo na Zaloški cesti, več deset pa jih je bilo ranjenih.

Upor železničarjev je bil tedanji največji revolucionarni dogodek in razredni spopad v stari Jugoslaviji. S krvjo in nedolžnimi žrtvami zadušeni upor tlačnih je dokazal, da so bili železničarji takrat skupaj z rudarji najbolj organizirana sila slovenskega delavstva in del jedra nastajajoče slovenske komunistične organizacije ter naprednega sindikalnega gibanja. Železničarji so ostali zvesti tem izročilom tudi kasneje do začetka naše revolucije, med njo in v graditvi socialistične samoupravne neuvrščene Jugoslavije.

Petnajsti april smo 20. januarja leta 1950 z odlokom tovariša Tita izbrali za praznik jugoslovanskih železničarjev. To je naš skupni praznik, saj smo doslej uresničili veliko tega, po čemer so hrepeneli in za kar so umirali naši železničarji!

J. Košnjek

Konferenca rezervnih starešin

Jesenice - Pred nedavnim je bila na Jesenicah redna letna konferenca občinske Zveze rezervnih vojaških starešin, ki so se je poleg članov predsedstva in delegatov udeležili vodstveni in družbenopolitični delavci ter predstavniki drugih obrambnih struktur v občini. Kot je v poročilu poudaril predsednik jeseniške organizacije rezervnih starešin Branko Iskra, so se pri uresničevanju svojega delovnega programa vključevali v skupna prizadevanja ter se povezovali z družbenopolitičnimi organizacijami in nosilci obrambnih priprav na vseh področjih. Tako široko zasnovana dejavnost dokazuje, da organizacija ni skrbela samo za splošno vojaško usposabljanje, pač pa je intenzivno poglobljala idejnopolitično izobraževanje; ob tem si je prizadevala, da bi vsak rezervni starešina postal aktivni družbenopolitični delavec in uresničevalec podružljanja zamisli splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Članstvo je doseglo vidne rezultate tudi na drugih področjih delovanja. Aktivno je sodelovalo pri organizaciji obrambnih dni v vseh šolah po občini, za uspešno izvedbo dopolnilnega programa pa je zlasti

pomembno sodelovanje v sklopu nas ne sme presenetiti, organizacija strelskega tekmovanja ob občinski prazniku in priprava proslave ob dnevu armade. Razen tega je članstvo sodelovalo na vseh pomembnejših prireditvah v občini in izven nje.

Na konferenci so spregovorili tudi o bodočem delu starešin. Med drugim so naglasili potrebo, da začne v vseh organih uresničevati usmeritve o kolektivnem delu, vodenju, odločanju in odgovornosti ter nadaljevanje z utrjevanjem delegatskega sistema. Tako idejnopolitično izobraževanje kot strokovno usposabljanje članstva bodo morali uskladiti z vsemi nosilci obrambnih priprav; ob tem bodo dali več poudarka družbeni samozaščiti. Prav tako v bodo zavzemali za nadaljnje utrjevanje moralnopolitičnega lika rezervnega vojaškega starešine.

Za novega predsednika občinske organizacije RVS so izvolili Janeza Jamarja. Krajevni organizaciji Plavž so podelili priznanje za dovedanje uspešno delo, predsednik jeseniške občinske skupščine Slavko Osredkarja pa so imenovali za častnega člana Zveze rezervnih vojaških starešin.

J. Urb

Med letno konferenco Zveze rezervnih vojaških starešin z Jesenic - Foto: J. U.

Radnja družbenih objektov v kranjski občini

Neredno plačevanje zadržuje in draži

Za gradnjo družbenih objektov po krajevnih skupnostih so v kranjski občini lani zbrali 76.018.456 dinarjev, od leta 1975 dalje, ko sta bila uvedena 1-odstotna prispevka od bruto neto osebnih dohodkov, pa kar 179.923.543 dinarjev — Za vse neredne plačnike ni opravičila

Ko so se v kranjski občini leta 1975 odločili za družbeno gradnjo družbenih objektov po krajevnih skupnostih, se niso zavedali, kolikšne bo dogovor za krajevno prispevka od neto osebnega dohodka, ki danes brez enoodstotne prispevka od neto osebnega dohodka zaposlenih in prispevka od združenega dela ne bi imele toliko družbenih objektov. V kranjski občini so v petih letih takšnega zbiranja sredstev zbrali 179.923.543 dinarjev in pomagali skoraj vsem krajevnim skupnostim v občini, razen tega pa so bili zgrajeni ali pa se šele gradijo objekti širšega družbenega pomena. Denar je bil doslej namenjen krajevnim skupnostim Primskovo, Planina, Pred-

dvor, Besnica, Predoslje, Stražišče, Golnik, Senčur, Orehek, Trboje, Kokrica, Jezersko, Zlato polje, Cerklje, Huje in Cirče, Voglje, Trboje, Zalog, Zabnica, Grad, Kokra, Mavčiče, Naklo, Duplje, Visoko, Bela, Goriče, Trstenik, Predoslje in Kokrica. S tako zbranim denarjem so v kranjski občini vzpodbujali, da so se krajanje še sami posebej odločali za samoprispevke, in gradili osnovne šole in vrtnice, asfaltirali ceste, urejevali kanalizacije, otroška igrišča in družbene prostore, gradili telefonska in električna omrežja itd. Program gradnje družbenih objektov bi bil zanesljivo uresničevan še bolje, če bi se vsi podpisniki mogli in tudi želeli držati dogovora. Za nekatere delovne organizacije, ki se ne morejo pohvaliti z dobrim poslovnim rezultatom, je odlašanje z plačevanjem prispevka opravičljivo, za druge, ki takšnih težav nimajo, pa odlašanje s plačevanjem ni opravičljivo. Povsod, predvsem pa pri slednjih, bi se morali zavedati, da bodo tudi njihovi delavci koristili te objekte. Primer neodgovornega odnosa kaže resneje ocenjevati, prav tako pa razmišljati, kako v kranjski občini v prihodnje urejevati problematiko gradnje družbenih objektov. Konec letošnjega leta za organizacije združenega dela preneha obveznost plačevanja prispevka iz bruto osebnega dohodka, zaposlenim pa že konec junija.

Leni so na osnovi družbenega dogovora v kranjski občini zbrali 76.018.456 dinarjev, potrebovali pa 70.006.018 dinarjev. Koordinacijski odbor za uresničevanje dogovora je sledil programu in nadaljeval z gradnjo osnovne šole na Planini, ki naj bi bila zgrajena do konca letošnjega maja, in zanjo lani odštel 55.663.209 dinarjev. Poravnanih je bilo še 128.830 dinarjev za nekatera dela na primskovski šoli, za ureditev vrtecev v Predvoru in na Planini pa je koordinacijski odbor namenil skupno 76.602 dinarja. Za začetek gradnje drsališča je bilo namenjenih 2.910.455 dinarjev, za igrišča v krajevnih skupnostih Orehek, Trboje, Kokrica in Jezersko pa 1,9 milijona dinarjev. Koordinacijski odbor je pomagal pri gradnji centra usmerjenega izobraževanja na Zlatem polju in prispeval 4.687.693 dinarjev. Denar je bil namenjen tudi uresničevanju posebnih programov v krajevnih skupnostih. Krajevnim skupnostim Bela, Duplje, Kokrica, Mavčiče, Zabnica in Grad je bilo za asfaltiranje krajevnih cest, gradnjo kanalizacije in družbenih prostorov razdeljenih 4.480.000 dinarjev.

Letos naj bi zbrali skupaj z lanskim ostankom 71.279.437 dinarjev. Sredstva naj bi namenili nadaljevanju gradnje šole in dvorane na Planini, gradnji drsališča in strelišča, urejanju rekreativnih objektov po krajevnih skupnostih, gradnji centra usmerjenega izobraževanja in posebnim programom krajevnih skupnostih.

S. Saje

J. Košnjek

Počitniške hišice v Jasni

Kranjska gora — Na sedežu skupnosti Kranjska gora in jeseniške občinske skupnosti od začetka aprila javno osnutek zazidalnega načrta počitniške hiše cone H v kranjski Jasni. Sklep o razpisu pred nedavnim sprejel svet jeseniške občinske skupnosti. Na pobudo oddelka za urbanizem in geodetske zadeve je bilo za urbanizem in geodetske zadeve poslovanje na Jeseniški gori predlagal spremembo odloka o programu za izgradnjo

žičnic in smučišč v zgornjesavski dolini. Glede na predlog biroja naj bi v programu opustili predvideno smučarsko vlečnico in smučarsko progo Jasna, ki v spodnjem delu poteka prek območja vikendov. To zemljišče znotraj območja, veliko 0,8 hektara, naj bi namenili za izgradnjo 12 priljubljenih počitniških hišic. Tako bi bilo počitniško območje, ki je bilo z rezervatom za izgradnjo predvidenih rekreacijskih objektov razdeljeno v dva dela, sklenjeno.

Tak predlog so zaradi ugotovitve, da terenske razmere na predlagani lokaciji ne dopuščajo izgradnje načrtovanih smučarskih objektov, da pa obstaja interes za zapolnitev rezervata s počitniškimi objekti, na izvršnem svetu potrdili že lansko jesen. Ob tem so sklenili, da je treba za predlagano spremembo izdelati osnutek zazidalnega načrta, ki naj v zazidalni program vključi poleg počitniških tudi dva gostinska objekta nad cesto Kranjska gora — Vršič.

O osnutku zazidalnega načrta, ki je zdaj javno razgrnjen, so pred razgrnitvijo spregovorili na skupnem sestanku predstavniki jeseniške občinske skupnosti in kranjskogorske krajevnih skupnosti. Slednji so menili, da bi pozidava s počitniškimi hišicami onemogočila povezavo vitranških smučišč. Na to in druge pripombe, ki se bodo zbrale med razgrnitvijo, bo podala mnenje strokovna komisija za lokacijski ogled. Zatem se bodo o potrditvi predloga zazidalnega načrta odločali delegati zborov jeseniške občinske skupščine.

D. S.

Ogled Bleda

Minulo nedeljo so na poti Opatiji obiskali Bled, kjer so se udeležili potovanja v turizemskih podjetjih iz Zvezne Nemčije. V Opatiji se udeležili skupščine, ki jo je vodila Turistična zveza Slovenije, na gradu na Bledu jih je pozdravil predsednik Turistične zveze Slovenije, na gradu pa jih sprejeli predstavniki turizma Bled, Hodovalniškega društva Bled, Hodovalniškega društva Bled, Zveza za pospeševanje turizma, flani folklorne skupine pa pripravili kratek kulturni program. Predstavniki potovalnih agencij v avstroslovenskih podjetjih se bodo v Sloveniji seznanili z turistično ponudbo.

D. S.

Stabilizacija ni le manjša poraba

Občinski sindikalni svet v Radovljici ocenjuje uresničevanje politike gospodarske stabilizacije v občini — Plani stabilizacije premalo konkretni

RADOVLJICA — Ko radovljiški sindikati ocenjujejo uresničevanje politike gospodarske stabilizacije v občini, ugotavljajo, da so delavci pripravljani, da varčujejo na vseh področjih in da morajo bremena nositi prav vsi in se vsi tudi stabilizacijsko obnašati. Povsod morajo biti dosledni, družbenopolitične organizacije pa vedno pripravljene, da rešujejo najbolj aktualne probleme.

Do konca februarja je letne plane, ob upoštevanju resolucije in dogovora o družbeni usmeritvi, sprejelo več kot 90 odstotkov organizacij združenega dela. Letnih planov pa ob enem z obravnavo zaključnih računov niso sprejeli v TOZD Komunala Radovljica, v Bolnici Begunje, v Plamenu, v Turist progressu — TOZD Engineering, v TOZD žičnice Kobra in v Gradu Bled. Neusklajene plane z resolucijo in dogovorom o družbeni usmeritvi dohodka pa so sprejeli v Kemični Podnart, v Zavodu za urbanizem Bled, v Ključavničarstvu Radovljica in v Mizarstvu Radovljica. Letni plani za sprejem niso zadosti pripravljani v večini temeljnih organizacij Gozdnega gospodarstva Bled, vendar jih bodo dopolnili.

Skoraj povsod so poleg planov sprejeli tudi stabilizacijske programe z ukrepi varčevanja, boljše organizacije dela, le malo teh programov pa je konkretnih. Dobre stabilizacijske ukrepe so nanizali v Verigi, Plamenu, Elmontu, Zdravstvenemu domu Bohinj in še v nekaterih. Skupna značilnost letnih planov in stabilizacijskih programov pa je, da so v njih premalo poudarili krepitev družbenoekonomskih odnosov in utrjevanje družbenoekonomskega položaja delavca. V večini primerov niso predvidevali, da bi združevali delo in sredstva, se povezovali, bolje nagrajevali. Ponuja se vtis, da je stabilizacija usmerjena le v omejevanje porabe, čeprav so njene osnovne težnje stabilizirati gospodarstvo, povečati produktivnost, se preusmerjati in spodbujati delavce k ustvarjanju večjega dohodka.

Sindikati ugotavljajo tudi, da so pripravljani varčevati predvsem tam, kjer so samoupravni odnosi dobri, kjer so družbenopolitične organizacije aktivne, slabše pa je tam, kjer samouprava šepa. Pojavljajo se tudi težnje, da bi dohodek povečali z višjimi cenami. Sindikati si bodo zato v prihodnje prizadevali, da bodo povsem vgradili v plane stabilizacijske usmeritve, preverjali rezultate in sproti reševali vse probleme, ki bi zavirali uspešnejše gospodarjenje. Ocenjevali pa bodo tudi samoupravne odnose ter s stalno akcijo spodbujali hitrejšo gospodarsko rast na vseh področjih.

D. Sedej

V novem šolskem letu nova šola

Iz enega dva šolska okoliša

Nova celodnevna šola na Planini naj bi v začetni fazi sprejela 580 učencev v 22 oddelkih, kasneje pa še dodatnih 170 učencev, osnovna šola Staneta Žagarja pa naj bi obdržala 27 oddelkov s približno 800 učenci in uveljavljala ob podaljšanem bivanju tudi elemente celodnevne šole

Kranj — Skupščina kranjske izobraževalne skupnosti je oblikovala predlog nove ureditve šolskega okoliša na Planini, kjer sedaj deluje osnovna šola Staneta Žagarja, v prihodnjem šolskem letu 1980/1981 pa se bo pričel pouk tudi v novi celodnevni osnovni šoli na Planini, ki naj bi bila poimenovana po Edvardu Kardelju. Sedanji okoliš osnovne šole Staneta Žagarja je obsežen, saj zajema levi breg Save in Kokre, kjer je najživahnejša stanovanjska gradnja in je šoloobveznih otrok iz leta v leto več. Skupščina izobraževalne skupnosti je menila, naj bi nova celodnevna osnovna šola na Planini povežala učence z ulic Veljka Vlahoviča, Janeza Puharja, Tončka Dežmana, Draga Brezarja, Gorenjskega odreda, z Župančičeve ulice, Planine, Huj, Ceste talcev, Ceste na Klanec, Vide Sinkovčeve, Oprešnikove, Ulice Nikole Tesle in Ručigajevje ulice, ostali del sedanjega šolskega okoliša pa naj bi ostal osnovni šoli Staneta Žagarja. S predlogom se je že seznanil izvršni svet občinske skupščine, o njem pa bo govora tudi na občinski skupščini. Izobraževalna skupnost je tudi menila, naj bo meja med šolskima okolišema gibljiva, da jo bo mogoče uporabljati v skladu s

potrebami in na osnovi dogovora med šolama.

Nova celodnevna šola na Planini, poimenovana po Edvardu Kardelju, bo velika obogatitev vzgoje in izobraževanja v kranjski občini. Prve učence bo sprejela v prihodnjem šolskem letu. V začetni fazi jih bo 580 v 22 oddelkih, zanje pa bo skrbelo 41 pedagoških delavcev. Šola bo imela možnost sprejeti še dodatnih 170 učencev, saj bo na voljo 24 učilnic. Sedanja osnovna šola Staneta Žagarja naj bi imela v prihodnjem šolskem letu 27 oddelkov s približno 800 učenci in 35 učitelji. V njenem sklopu bo tudi podružnična šola v Trbojah z dvema oddelkoma in 35 učenci. Ker možnosti za celodnevno šolo za zdaj še ni, bo šola Staneta Žagarja razvijala oddelke podaljšane bivanja in interesne aktivnosti, oboje z elementi celodnevne šole. Za prehod na celodnevno šolo pa kaže pri šoli urediti kuhinjo, jedilnico in večnamenski prostor. Šola Staneta Žagarja se bo še tesneje vključila v dejavnost krajevnih skupnosti. Zakon o osnovni šoli terja, da postaja šola v krajevni skupnosti ena glavnih nosilk kulturnega, rekreacijskega in družbenega življenja.

J. Košnjek

Mladi se povezujejo

Radovljica — Kljub kadrovskim in drugim težavam so člani komisije za mednarodne odnose pri občinski konferenci ZSMS Radovljica uresničili svoj delovni program ter uspešno sodelovali z mladimi izven občine, Slovenije in Jugoslavije. Tako so sodelovali z mladino iz pobratenih občin Brus in Varaždin, z mladimi iz Brusa in Svilaunca pa so delali skupaj v lokalni akciji Pokljuka79. Še najboljše je sodelovanje v okviru mladinskih delovnih akcij, čeprav ne zanemarljivo tudi ostalih dejavnosti ter priložnosti za izmenjavo izkušenj in nove stike z mladimi iz pobratenih občin. Načrtujejo, da bodo medobčinsko sodelovanje razširili še na občino Lenart, ki je že pobratena z občino Brus.

Ne morejo pa biti zadovoljni s sodelovanjem s Slovenci v Italiji in Avstriji. Pred leti so obiskali Beljak, bili na proslavi Zveze slovenskih

kulturnih organizacij v Brnici na Koroškem v delovni akciji pri izgradnji otroškega vrta v St. Primožu. Slabše pa je sodelovanje z rojaki v Italiji, s katerimi so se že dogovorili za obisk v Gorici, vendar Gorice pozneje niso obiskali. Prav gotovo bodo morali sodelovanje z našimi rojaki onstran meje okrepiti in navezati stalnejše in čvrstje medsebojne stike.

Mladi so pripravili nekaj predavanj s področja mednarodnih odnosov, se udeležili predavanj, ki so jih organizirale druge družbenopolitične organizacije. Uspešno so se vključevali v vse solidarnostne akcije, v prihodnje pa naj bi komisijo predvsem kadrovske okrepili in poskrbeli za več denarja. Prav tako naj bi okrepili sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini, predvsem z občinsko konferenco Socialistične zveze.

D. S.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Usklajevanje kadrovskih bilanc v gorenjskih občinah (4)

V teh dveh občinah je imela priprava predlogov za povečanje rasti zaposlenosti v letošnjem letu z možnostjo domače ponudbe delavcev nekaj skupnih značilnosti, razen tega pa je zahtevala tudi precej posebnih delovnih postopke. V obeh primerih je bil pripravljen samo en predlog brez variant in tudi že oblikovan ter sprejet v skupščinah občinskih skupnosti za zaposlovanje. Za obe občini je tudi značilno, da sta organizacije združenega dela že v prvotnih napovednih potreb niso posebno veliko prestopale dohodkovnih možnosti.

Radovljica so OZD pripravile 289 nadomestnih in dodatnih potreb, kar ob približno 660 delavcih iz pomeni ponudbe pomeni približno 50 delavcev priključiti. Uresničitev vseh dodatnih napovedi bi pomenila približno 3-odstotno rast zaposlenosti. Ker so te organizacije zelo visoko odstopale od resolucijskih usmeritev skupščine občine za to leto, se je v

usklajevalni postopek operativno vključil tudi oddelek za plan pri skupščini občine, ki se je z najbolj izstopajočimi OZD dogovoril za primeren obseg novih zaposlitev za leto. Strokovna služba naše skupnosti je te dogovore upoštevala pri pripravi predloga za usklajevalno bilanco. Rezultati kažejo, da OZD v tej občini lahko sprejmejo letos vse delavce za nadomeščanje odliva ter še 349 novih, skupaj torej 642 delavcev, pri čemer bo stopnja porasta v občini 2,8 odstotka. Očitno je tudi, da bo približno 20 delavcev domače ponudbe ostalo brez možnosti vključitve. Zaradi pričakovane viška strokovnih kadrov, predvsem s srednjo strokovno šolo, pa bo potrebno še medobčinsko usklajevanje.

Tržiške organizacije združenega dela so napovedale za to leto približno 300 dodatnih in nadomestnih potreb, kar bi ob domači ponudbi okoli 270 delavcev ustvarilo nekaj čez 30 delavcev primanjkljaja. Med pripravo kadrovske bilance je SGP Tržič že samo sprejelo spremembo letnega kadrovskega načrta, ki je poprej prejel prestopal resolucijske okvire. Spremembe smo vključili v predlog delavcem v združenem delu. Če s to spremembo se je obseg predvidenega porasta v občini zelo približal možnostim pokrivanja iz domače ponudbe — generacijskega priliva ter obstoječih rezerv. Pričakovani odstotek porasta zaposlenosti v občini pa tako presega 3 odstotke, kar ni v skladu s predvidevanji občinske resolucije. Ne glede na to, da je bila usklajevalna bilanca že sprejeta v skupščini občinske skupnosti za zaposlovanje, bo treba bilanco ponovno obravnavati ali vsaj opozoriti, naj se OZD ravnajo po določbah resolucije, ki je temeljni obvezujoči akt pri uresničevanju letnih planov gospodarjenja. Obravnava bo nujna tudi glede na pričakovane posledice. Ob doslednem uresničevanju resolucije pričakujemo namreč občutnejše presežke strokovnih kadrov predvsem s srednjo šolo, kar vsekakor zahteva medobčinsko usklajevanje in pripravo posebnih ukrepov.

Joži Pušar

Mleko za krmo teletom

Na Nemškem rovtu nad Bohinjsko Bistrico kmetijska zadruga ne odkupuje mleka že več kot dve leti — Za krmila nobenih regresov — Predragi pitanci

Nemški rovt v Bohinju — V Nemškem rovtu, nekdanj izrazitem visokogorskem kmetijskem naselju, imajo danes kmetje sto glav živine v hlevih, gozd in nekaj rodovitne zemlje. Zemlja pač tod ni radodarna, močvirmata in mokra je, samo za travo primerna, tako, da se ukvarjajo z živinorejo, krompirja je le za krmo živini in za domač lonec. Prav vsi se vozijo v dolino v službe, doma zjutraj ostane le Kobalov Nande, ki se je povsem navezal na hlev, na domačijo in na svojo zemljo. Čisto sam živi, brez pomoči celo v kuhinji in sam pravi, da moraš imeti veselje do kmetije, potem lahko ostaneš. Današnje punce pa ga izgubijo pri

priči tedaj, ko okusijo osemurni delavnik v tovarni.

Kobalov Nande kmetuje na 24 hektarih, od tega je polovico gozda, v hlevu, ki ga je lani predelal in vgradil 60 kubičnih metrov gnojiščne jame, pa ima 13 glav goveje živine in dve prekrasni kobili. Kaj najbolj jezi tako Nandeta kot vse kmete v Nemškem rovtu?

»Mleko. Odkup mleka. Pred leti smo ga v Nemškem rovtu oddali zadrugi okoli 40.000 letno. Saj ni veliko, nakaj pa je vendar. Tedaj so ga prišli iskat in ga odpeljali, danes jim za naše mleko ni mar. Zadruga ga ne odkupuje ne od kmetov Nemške-

ga rovta in ne na Ravnah nad Bohinjsko Bistrico, zato kmetje danes nimajo več toliko krav. Kar pa mleka še vedno ostane, ga pokrmimo teletom. Na kmetiji ga imam dnevno okoli 50 litrov in domala vse mleko odhaja nazaj v hlev. Da bi ga sami vozili v Bohinjsko Bistrico, se nam, verjemite, ne splača. Vemo, da je zadruga v težavah, vendarle bi lahko pomislili tudi na nas, če ga že odkupujejo po vseh drugih bohinjskih vaseh. Če se bo spet nekoč obrnilo tako, da mleka ne bomo imeli v izobilju, potem ga bo na Nemškem rovtu prav malo za odkup, saj mine nekaj časa, preden se proizvodnja mleka spet zadovoljivo poveča. Mislimo: če zadrugo že imamo, potem je mleko tudi dolžna odkupiti.

Pa krmila. Slišimo, da jih povsod drugje, tudi na primorski strani, regresirajo. Mi nimamo nobenih ugodnosti, pohvalimo lahko le Gozdno gospodarstvo Bled, ki posluje tako, kot je treba. Nudi nam ugodna posojila, pošteni so tedaj, ko se les podraži in že dvakrat smo prejeli doplačilo. Zdaj naj bi na Nemškem rovtu redili tudi pitance, pa se nam prav gotovo ne splača, če jih sami ne moremo vzrediti.«

Na Nemškem rovtu skrbijo tudi za pašnike, pred leti so dobili vodo, ki jo je dolgo tako primanjkovalo. Vsi, tudi Kobalov Nande, imajo sodobne kmetijske stroje, kupa sena po poljih izginjajo, vse delo gre hitreje od rok. In položaj našega kmeta?

»Saj razumem, da se mora v dolini vsak peteršilj kupiti.« pravi Nande. »Ampak denarja ne pokasira« kmet, preveč posrednikov je, ki dobro služijo. Kmetove ure so izredno slabo plačane, če jih z delavčevimi primerjaja, kmečke žene zdaleč niso enakopravne, vzroki pa so nesporno v tem, da ob enem s hitrimi koraki industrije nismo poskrbeli tudi za hitrejši in enakopravnejši razvoj kmetijstva.«

D. Sedej

Kobalov Nande iz Nemškega rovta

Razveseljiva zavzetost

Kranj — Oddelek za plan in analize kranjske občinske skupščine je pripravil oceno usklajenosti letošnjih planskih dokumentov organizacij združenega dela in skupnosti z zvezno, republiško in občinsko resolucijo. Velja povedati, da je skupščinski oddelek posvečal še posebno pozornost tistim delom planov, ki obravnavajo razporejanje dohodka, zaposlovanje, uvoz in izvoz ter investicije. Splošna ugotovitev je pozitivna. Po organizacijah združenega dela in skupnostih so pri tem delu pokazali razveseljivo zavzetost in odgovornost, saj so večinoma delali planske dokumente po dvakrat ali celo trikrat. Kljub temu srečamo še posamezne primere neodgovornosti in pomanjkljivosti, nasploh pa je v planskih dokumentih kranjskega združenega dela in samoupravnih skupnosti premalo govora o varčevanju. Ukrepanja vredni so podatki, da

kar 24 od 52 delovnih skupnosti skupnih služb krši resolucijska določila o delitvi dohodka, da 36 organizacij združenega dela krši posamezna določila resolucij in da je devet kršiteljev pri skupni porabi. Za interesne skupnosti je to za zdaj težje ugotavljati, saj vse skupnosti še nimajo planov.

Izvršni svet bo nadziral uresničevanje resolucij in planskih dokumentov v združenem delu. Ker že sedaj prihajajo na izvršni svet prošnje za prekoračitve nekaterih resolucijskih določil in bodo zanesljivo še, bo svet ocenjeval upravičenost prošnji od primera do primera. Splošno določilo, da je pač vsaka prošnja že avtomatsko utemeljena, bi postavilo resolucijska določila na glavo, tega pa nihče ne želi. Takšnega načela bi se kazalo držati tudi pri sprejemanju planov za prihodnje srednjeročno obdobje.

-jk

Preuredili bodo pašnik

Poljsica pri Gorjah — Poljsica ima še vedno zelo lep in obširen pašnik, ki si ga naši predniki niso razdelili med seboj kot so to napravili v večini vasi na območju Gorij.

Minuli teden so se kmetje na Poljsici sestali in se pogovorili o ureditvi pašnika. Te dni se bo napolnila posebna komisija, ki si bo ogledala pašnik ter se odločila, kako ga bodo očistili in pozneje ogradili. Največji problem je voda, ki jo bodo morali napeljati iz bolj oddaljenih predelov. Za ograditev pašnika so že poskrbeli. Vsak kmet, ki bo dal govedo na pašo v črednik, bo opravil po pet ur prostovoljnega dela, nekaj denarja pa je za ureditev pašnika namenil sklad za pospeševanje kmetijstva.

J. Ambrožič

NA DELOVNEM MESTU

Vlado Derepasko — natarak

Na malem vozičku je pravkar pripeljal iz kuhinje velik jušnik, poln kadeče s juhe. Brunarica je polna od zadnjega kottička; predvsem so to tečajniki, ki so zdajle prišli na kosilo. Za zunanje goste skoraj ni stola. Mimogrede razdele prvi jušnik in že je tu z drugim, tretjim. Potem se spet pojavijo vozičkom, polnim malih krožnikov s solato. In za njimi glavna jed. Še sladica in že je spet za točilnim pultom, kjer ga nestršno čakajo zunanji gosti, pa tudi

domači so še žejni. Hiter, spreten je. Nak, takšnega natarakja pa krvavška brunarica že dolgo ni imela. Malce dolge lase ima, pa mu jih pri tej njegovi pridnosti in prizadevnosti brž odpustiš.

Prvič je tu na Krvavcu. Vsa leta do zdaj je delal na morju. V Portorožu. 1975. se je izučil za natarakja v Palace hotelu. Večini tujih gostje prihajajo tja; predvsem družine, bolj zaprti ljudje. Vendar do natarakjev spoštljivi.

Veliko natarakjev iz Portoroža je odšlo v tujino. Zaradi jezika, novih navad. Sploh se natarakji radi selijo. Imaš jih, ki so vsako sezono drugje. Pa so dobri delavci. Le želja, da bi spoznali čim več sveta; vse več novih ljudi, novih navad, pa seveda tudi malo želje po pustolovščini v njih, jih žene vedno naprej. Pa Vlado pravi, da ni te baže. Po osmih letih je zapustil morje, ker so ga že vse življenje privlačili hribi. In ko je zdaj okusil Krvavec, smučišča in vesele smučarje in planince, pravi, da bo ostal. Dela je veliko, to je res in njegov delovni dan je od osmih zjutraj do osmih zvečer. Skoraj se mu ne pretrga. Zajtrki, kave, šank, pa spet čaji, sendviči, šilca žganja... Vrste pred njegovim šankom ne zmanjka. In že so tu kosila, pa spet bife, pa večerja, pa bife... Včasih je pomagal tudi spodaj v baru. Pa pri vsem tem zvečer se prav nič utrujen ni videti. Ko se bo iztekla sezona, bodo pošteli dneve in ure in določili proste dni. V gostinstvu ne gre drugače.

D. Dolenc

Najslabše kmetijstvo

RADOVLJICA — Lani so v občini v osnovna sredstva vložili za 5 odstotkov več sredstev kot leto prej, največ v kovinsko, raznovrstno in lesno industrijo. Med ostalimi dejavnostmi zavzema pomembnejši delež investicij gostinstvo, medtem ko so deleži ostalih dejavnosti manjši, posebno skromen je delež v kmetijstvu, stanovanjsko-komunalni dejavnosti in v gradbeništvo.

Po podatkih temeljnih organizacij združenega dela in organizacij združenega dela radovljiške občine je bilo lani okoli 218 naložb v osnovna sredstva, ob koncu leta 1979 pa so dokončali 37 odstotkov investicijskih del, 24 odstotkov naložb niso uspeli dokončati, pripravljajo pa še 18 odstotkov investicij. Vzroki zastojanja so v nepopolni investicijski tehnični dokumentaciji, v administrativnih podatkih pri raznih soglasjih, v zamudah gradbenih del in pri

dobaviteljnih opreme, v spremembi tehnološkega postopka ter v nezagotovljenih finančnih sredstvih.

Pri naložbah kasnije predvsem v elektro industriji, kjer planirajo večje zneske in gradnjo in nabavo opreme. Pri živilski industriji znižuje odstotek predvsem Gorenjka, ki je načrtovala gradnjo nove tovarne, vendar pa niso sklenili samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev. La polovico planiranih investicij je uresničila tekstilna industrija, pri ostalih dejavnostih pa je odstotek naložb manjši, ker so planirale manjšo vrednost, predvsem promet, gozdarstvo in kmetijstvo. Večje naložbe je uspelo uresničiti gostinstvu in turizmu. Trgovina pa je za zdaj na najslabšem, saj v radovljiški občini načrtujejo več denarja za nakupovalni center pri trgovskem podjetju Murja Lesce.

D.S.

Devize se vračajo

Večina varčevalcev ni nasedla govoricam — Ob koncu prvega tromesečja so devizni prihranki občanov za 4,3 odstotka manjši kot ob koncu preteklega leta — V zadnjih dneh se devize ponovno vračajo v banke

Konec prvega tromesečja so se sredstva občanov v združeni ljubljanski banki zmanjšala za 0,4 odstotka v primerjavi s koncem preteklega leta. Dinarski prihranki so se v tem času povečali za 3,2 odstotka, devizni prihranki pa so se za 4,3 odstotka zmanjšali, kar v denarju pomeni 1,4 milijarde dinarjev.

Razlogi, ki so pripeljali do obsežnejšega dviganja tujih valut v poslovalnicah ljubljanske in drugih bank v Jugoslaviji, so znani. Predvsem je na takšno ravnanje določenega kroga občanov vplival neugoden mednarodni položaj, nerazumevanje novih ukrepov v zvezi z deviznim varčevanjem in pa tudi dezinformacije v tujem tisku. Vendar pa ob tem velja poudariti, da je večina varčevalcev ohranila zaupanje in je devize pustila na varnem v banki.

Govorice so se spet pokazale za neutemeljene, saj ni prišlo do nobenih omejitev pri pravicah razpolaganja z devizami. Celotno nasploh. Sprejeti so ukrepi, ki spodbujajo varčevanje z devizami, še nove ugodnosti pa te dni

pripravljajo v ljubljanski banki. Tako so v prisotnosti novinarjev podpisali sporazum predstavniki LHB Internationalne Handelsbank Frankfurt, ki ob odobravanju posojil jugoslovanskim delavcem na časovnem obdobju v tujini oziroma v ZR Nemčiji, tem sporazumom je predvideno da vsak varčevalec ljubljanske banke v ZR Nemčiji lahko nameno posojilo pri banki LHB Internationalne Handelsbank v višini med 5.000 in 25.000 zahodnoslovenskih mark z najdaljšim obdobjem čilnim rokom 45 mesecev.

Pogoj za pridobitev posojila da varčevalec devize pošlje svoj devizni račun v državi in nepreklicno veže, oziroma ljubljanski banki veže lastno devizna sredstva. Tako je jugoslovenskim delavcem omogočeno, da po najenostavnejši stopki dobijo kredit v obnem varčujejo v

Podobne sporazume skla banka pripravila tudi v ZR Munchnu, Stuttgartu, Stockholmu in nekaterih drugih mestih.

Uvoz je trmast

Zunanjetrgovinska menjava je ena od glavnih slabosti lanskega gospodarjenja v kranjski občini — Izvoz se je v primerjavi z letom 1978 povečal za dobrih 13 odstotkov, uvoz pa za 44,4 odstotka, kar je za skoraj 15 odstotkov več od republiške povprečja — Znižan odstotek pokrivanja uvoza izvozom

Kranj — Kazalci, po katerih sodimo uspešnost gospodarjenja, lani za kranjsko občino niso bili ugodni, še posebej, če jih primerjamo z republiškimi. Le pri bruto osebnih dohodkih in sredstvih za skupno porabo je kranjski odstotek višji, s čimer se ne kaže posebno hvaliti, povsod drugje, še posebno pa pri sredstvih za reprodukcijo gospodarstva in akumulacijo, pa je kranjski odstotek veliko nižji od republiškega.

Področje, ki kazi sliko lanskega gospodarjenja v kranjski občini, je tudi zunanjetrgovinska menjava. Izvoz se je v primerjavi z letom 1978 sicer povečal za dobrih 13 odstotkov, pa je vseeno za republiško rastjo zaostal za 10 odstotkov, uvoz pa je dobesedno strgal vajeti, saj je porasel za 44,4 odstotka ali za 15 odstotkov več kot povprečno v republiki. Kranjčani so pri izvozu presegli plan za leto 1979, vendar tega ne kaže šteti za prevelik uspeh. Udeležba izvoza v celotnem prihodu se je zmanjšala, prav tako pa je predvsem skokovit porast uvoza povzročil, da so v kranjski občini lani le z dobrih 60 odstotki pokrivali uvoz z izvozom (Slovenija 60,7 odstotka) in da se je cilj 90-odstotno pokrity uvoz z izvozom spet odmaknil. Eden od vzrokov je zanesljivo predelovalni značaj kranjske industrije in velika odvisnost od uvoženih surovin (domače so pogosto dražje in slabše kvalitete), prav tako pa je tudi pre-

cej resnice v ugotovitvi, da je veliko domače povpraševanje, da lažje prodajati doma, kjer je zahtevnost in konkurence, in da marsikdo izvažal le s ciljem ugotoviti devize za surovine in opremo pa v smislu dolgoročne poslovne usmeritve.

Kranjsko gospodarstvo je lani 88 odstotkov reprodukcijskega terijala uvozilo s konverzijskega področja. Sava in Iskra sta bili večji uvoznici in sta v celotnem uvozu občine zastopani z 80 odstotki uvoza pa sta v primerjavi z letom 1978 povečali za 32 odstotkov. Čal se je uvoz opreme in tudi prednjačita Iskra in Sava. To je razumljivo. Manj razumljivo pa da se je za 234 odstotkov (2) povečal uvoz blaga široke potrošnje. Edina izjema pri uvozu. Uvoza 45 odstotkov manj kot pa leta 1978. Vsi ostali pa so uvoz povečali.

K 13-odstotnemu povečanju uvoza so največ prispevali Planika, Tekstilindus, Ekot, IBI in Zvezda. Iskra je imela precejšen delež, vendar se je izvoz v primerjavi z letom zmanjšal. Manj je izvozil tudi Lanskona. Lanskona neugodno razmerje med izvozom in uvozom letos mogoče popolnoma odpraviti, če težave nadaljujejo, čeprav se je znaki povečanja izvorne aktivnosti zmanjševanja uvoza. Vendar pa sta tudi letos izvoz in še uvoz trmasti.

J. K...

KRANJ

DOGOVORIMO SE

Kako smo planirali?

Ugotovitve skupščinskega oddelka za planiranje in analize, ki je pregledal letošnje plane organizacij združenega dela s področja gospodarstva in negospodarstva

Oddelek za planiranje in analize kranjske občinske skupščine je pregledal in ocenil letošnje plane organizacij združenega dela s področja gospodarstva in negospodarstva.

ženega dela, ki v planih le ugotavljajo, da izvoz ne bo omogočal uvoza, ni pa govora o načinu odstranitve tega problema.

Vseeno kaže opozoriti na nekatere, predvsem negativne ugotovitve. Vsi plani niso primerljivi z letom 1979 in nimajo oblikovanih načinov pridobivanja dohodka.

Pomembno področje je razporejanje dohodka. Poraba se mora v kranjski občini zaustaviti, vendar kljub izrednim naporom izvršnega sveta 36 gospodarskih organizacij združenega dela in 5 s področja družbenih dejavnosti presega dovoljena določila pri osebnih dohodkih.

Predlogi in osnutki

PREDLOG ODLOKA O NAČINU OPLOJEVANJA ZIVALI V KRANJSKI OBČINI - Predlagani odlok bo urejal način oplojevanja govedu, prašičem, konj, perutnine, ovac, rib in čebel v kranjski občini.

visno od lege, namembnosti, ugodnosti in komunalne opremljenosti zemljišča. Sedanji odlok odreja le dve coni, ki sta razvrščeni v tri kategorije.

OSNUTEK ODLOKA O UPRAVLJANJU IN RAZPOLAGANJU S STAVBNIM ZEMLJIŠČEM - To področje se na osnovi predlaganega osnutka v marsičem spreminja. Stavbno-zemljiška skupnost bo upravljalec in tudi prodajalec stavnih zemljišč.

Likvidacija izhod Kmetijskoživilski kombinat Kranj in Kolinska iz Ljubljane, ustanoviteljici Tovarne za proizvodnjo vegetabilnih maščob v ustanavljanju, predlagata občinski skupščini, da začne postopek na osnovi zakona o združenem delu za redno likvidacijo tovarne v ustanavljanju.

OSNUTEK ODLOKA O NADOMESTILU ZA UPORABO STAVBNIH ZEMLJIŠČ - Tako kot pri upravljanju in razpolaganju s stavnimi zemljišči prihaja do sprememb tudi pri nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča.

Ocena lanskega gospodarjenja v kranjski občini Občutljivi za ukrepe

Analiza gospodarskih rezultatov kranjske občine v letu 1979 kaže, da je bilo poslovanje organizacij združenega dela manj uspešno kot leta 1978.

Celotni prihodek se je lani v primerjavi z letom 1978 povečal za 22,5 odstotka, vendar so tudi porabljena sredstva naraščala hitro in so za rastjo družbenega proizvoda zaostala le za odstotek.

Ocena lanskega gospodarjenja združuje tudi analizo razprav o ključnih računih, ki jo je pripravil občinski svet Zveze sindikatov Kranj skupaj s Službo družbenega knjigovodstva in družbenopolitičnimi organizacijami.

Že lani delili za letos

Lani so v kranjski občini na račun letošnjega leta krajevnim skupnostim že razdelili 5.170.000 dinarjev, tako da letos ostaja za investicije še 5,5 milijona dinarjev

Kriterije za delitev združenih sredstev krajevnim skupnostim za leto 1979 je kranjska občinska skupščina sprejela marca lani in so bili že objavljeni v Uradnem vestniku.

Odbor za delitev združenih sredstev predlaga zboru združenega dela sprejem posebnih kriterijev za dodelitev denarja za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav.

Delegati bodo odločili in ocenili

O dveh zanimivih predlogih oziroma poročilih bodo razpravljali delegati kranjske občinske skupščine na zasedanju v sredo, 23. aprila.

rajo delegati še naprej sodelovati z republiško skupščino in njenimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami ter Gospodarsko zbornico SRS in seveda delegatsko osnovo v združenem delu ter krajevnih skupnostih.

Prvo je POROČILO O DELU DELEGATOV IZ SLOVENIJE V ZVEZNEM ZBORU ZVEZNE SKUPŠČINE V LETU 1979. Poročilo navaja, koliko zakonskih dokumentov je sprejel zvezni zbor lani.

SPREMEMBA MREŽE OSNOVNIH ŠOL V KRANJSKI OBČINI, SPREMEMBA ŠOLSKEGA OKOLIŠA NA PLANINI TER SPREJEM SKLEPA O USTANOVITVI NOVE SOLE je prav tako pomembna točka dnevnega reda.

SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, sredo, 23. aprila ob 15. uri v dvorani občinske skupščine

Dnevni red Zbor kranjske občinske skupščine se bo sestel v sredo, 23. aprila ob 15. uri v dvorani občinske skupščine. Po konstituiranju komisij za verifikacijo pooblastil, sprejetju sklepov zborov in sprejemu zapisnikov zadnjih zasedanj bodo obravnavali: osnutek zakona o družbeni kontroli, poročilo o delu delegatov iz Slovenije v zveznem zboru skupščine SFRJ v letu 1979, poročilo o izvajanju programa graditve in vzdrževanja objektov v krajevnih skupnostih v letu 1979, analizo lanskih gospodarskih rezultatov v kranjski občini in oceno razprav o ključnih računih, oceno planskih dokumentov organizacij združenega dela s področja gospodarstva in negospodarstva za leto 1980, analizo letošnje planirane investicijske dejavnosti, analizo razvoja delovnih skupnosti in interesnih skupnosti, problematiko kriterijev in meril za dodelitev socialnih pomoči, predlog spremembe mreže osnovnih in srednjih šol, predlog spremembe zakona o ustanovitvi nove šole, predlog za začetek likvidacije Tovarne za proizvodnjo vegetabilnih maščob v ustanavljanju, predlog odloka o občinskih upravnih službah in strokovnih službah, predlog odloka o načinu oplojevanja govedu, prašičem, konj, perutnine, ovac, rib in čebel v kranjski občini, osnutek odloka o upravljanju in razpolaganju s stavnimi zemljišči, predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, predlog kriterijev za delitev združenih sredstev krajevnim skupnostim in vprašanja delegatov in članov občinske skupščine, osnutek zakona o družbeni kontroli, poročilo o delu delegatov iz Slovenije v zveznem zboru obravnavati na zveznem zasedanju, sicer pa bodo seje zaprti.

Občinska uprava po novem

Osnutek odloka o občinskih upravnih organih in strokovnih službah skupščina sprejela decembra lani. Osnutek je bil deležen prejšnje razprave po delegacijah, na zveznem zboru SZZL in v komisijah drugih organov izvršnega sveta. Osnutek je bil dopolnjen in tako je skupščini predlagan predlog o občinskih upravnih organih in strokovnih službah. Upoštevan je bil tudi predlog o oblikovanju strokovnih služb. Uprava se ne bo delila. Delovali bosta le dve strokovni službi: sekretariata izvršnega sveta in občinske skupščine ter strokovna služba. Posebna pozornost bo namenjena kadrovske problematiki in organizaciji se spreminja položaj krajevnih uradov pri upravljanju administrativnotehničnih del in pomoči za delovanje delovnega sistema v krajevnih skupnostih. Urade bo treba zato okrepiti. Upravnimi organi bo nujno opravljati delo, za kar bo skrbeli funkcionarjev uprave in strokovnih služb.

Nova celodnevna osnovna šola na Planini bo že v jesenskem začetku novega šolskega leta sprejela prve učence. Začetek pouka v novi šoli terja tudi spremembo šolskega okoliša na Planini - Foto: F. Perdan

Stran za delegatsko odločanje na osnovi gradiva Indok službe in gradiva za skupščino pripravil Jozef KOŠNJEK

Nadzor nad cenami

Osnutek zakona o družbeni kontroli cen med drugim predvideva ustanovitev skupnosti za cene in občinskih ter medobčinskih skupnosti

Zveza skupščina je konec lanskega decembra sprejela zakon o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen. Novi zakon ureja vsa vprašanja sistema in družbene kontrole cen in določa pravice in dolžnosti delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in v družbenopolitičnih skupnostih pri oblikovanju cen za proizvode in storitve ter usklajevanju in nadzoru na enotnem jugoslovanskem trgu. Zvezni zakon določa nadrobno temelje sistema cen, oblikovanje cen in družbeno kontrolo, ki jo opravljajo samoupravne organizacije in skupnosti ter organizirani potrošniki, skupnosti za cene in družbenopolitične skupnosti. Opredeljene so tudi sankcije in možnosti prehoda na nov sistem cen. Republikim ter pokrajinskim zakonom ter odlokom občinskih skupščin je prepuščeno urejanje in določanje pristojnosti organov na področju kontrole cen ter oblikovanje skupnosti za cene.

Osnutek zakona o družbeni kontroli cen - pooblašča izvršni svet slovenske skupščine kot organ, da opravlja zadeve družbene kontrole cen, seveda za proizvode in storitve, pomembne za vso republiko. Razine teh in seveda proizvodov in storitev, ki so domena federacije, pa bodo vse ostale v pristojnosti občine. Kateri proizvodi in katere storitve so republikanske pomena, bo določal dogovor republike in občin. Izvršni svet slovenske skupščine naj bi, kot določa osnutek zakona o družbeni kontroli cen, sklepal z organi občin dogovore o izvajanju politike cen, odločal o pritožbah, predpisoval obveznosti, vzpodbujal in začel postopke

družbenega dogovarjanja in spoznavanja, odločal o kompenzacijah, ščutil cene kmetijskih izdelkov itd.

Osnutek zakona o družbeni kontroli cen prinaša še nekatere druge novosti. Oblikovana naj bi bila republiška skupnost za cene, in tudi občinske oziroma medobčinske skupnosti za cene, ki naj bi delovale

Družbeni objekti ne rastejo sami

Koordinacijski odbor za izvedbo programa gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih kranjske občine poroča o lanskem delu in poziva kolektive, ki ne izpolnjujejo obveznosti, naj jih izpolnijo.

Program in finančni načrt sklada za gradnjo družbenih objektov sta krojila delo v letu 1979. Sredi lanskega decembra bi morala biti zgrajena nova osnovna šola na Planini, junija letos pa še zunanja ureditev. Ker so obrtniška dela kasnila, je izvedbeni rok konec letošnjega maja, zunanja ureditev pa naj bi bila gotova konec julija. Slovenijales že dobavila in nameščena oprema. Za šolo na Planini je bilo lani namenjenih 55.863.209 dinarjev. Za osnovno šolo na Primskovem in vrta na Planini in v Preddvoru je bila kupljena oprema, posebna skrb koordinacijskega odbora pa je veljala družbenim prizadevanjem za zgraditev večnamenske hale v Savskem logu, v kateri bi bilo tudi drsališče. Investitorju Gorenjskemu sejemu je odobril 2,9 milijona dinarjev

DOGOVORIMO SE KRAJN

na osnovi določb republiške skupnosti za cene. Republiško skupnost ustanovijo z dogovorom izvršni svet skupščine SRS, Gospodarska zbornica SRS in splošna združenja. Zveza sindikatov, Socialistična zveza delovnega ljudstva in organizacije potrošnikov na ravni republike. Najvišji organ skupnosti naj bi bil svet skupnosti. Hkrati z zakonom o družbeni kontroli cen bo nujno sprejeti še nekatere spremljajoče predpise, da bo potem to področje celovito urejeno.

posojila, za gradnjo pa je namenil tudi sredstva, ki so se v okviru sklada za gradnjo družbenih objektov posebej zbirala za drsališče. Lani se je odločilo tudi pri gradnji osrednjega strelišča. Ker v Kranju ni bilo mogoče najti primerne lokacije, je Strelska zveza predlagala gradnjo v okviru osrednjega strelišča v Struzevem. Nadaljevala se je gradnja rekreativnih objektov po krajevnih skupnostih na osnovi vrstnega reda in razpoložljivih sredstev. Za gradnjo igrišč so prejele denar krajevnih skupnosti Trboje, Orehek, Kokrica in Jezerko. Koordinacijski odbor za gradnjo družbenih objektov je lani prav tako pomagal pri gradnji komunalnih naprav za novi Dijaški dom, šest krajevnih skupnosti pa je prejelo sredstva za asfaltiranje krajevnih cest, adaptacije kulturnih domov in graditev kanalizacije.

Od leta 1975 dalje, ko so v kranjski občini začeli v združenem delu in na osnovi dohodka zaposlenih zbirati sredstva za gradnjo družbenih objektov po krajevnih skupnostih, so zbrali kar 179.923.543 dinarjev. Doslej so za gradnjo šol, vrtcev, drsališča, objektov po krajevnih skupnostih in komunalnih naprav potrošili 173.911.105 dinarjev.

Koordinacijski odbor, ki poroča, in izvršni svet, ki se je s poročilom že seznanil, ugotavljata, da je bil lanski program uresničen. Plačevanje prispevkov občanov od neto osebnih dohodkov se konec letošnjega junija zaključilo, zato je treba najti način zbiranja do konca leta. Še posebno pozornost pa bo morala veljati organizacijam, ki prispevka od bruto osebnih dohodkov ne plačujejo in imajo že več let neporavnane račune. Dolžnike je treba sprosti spremljati in ocenjevati, ali so zaostanki upravičeni ali ne.

Premalo enotnosti pri dodeljevanju socialne pomoči

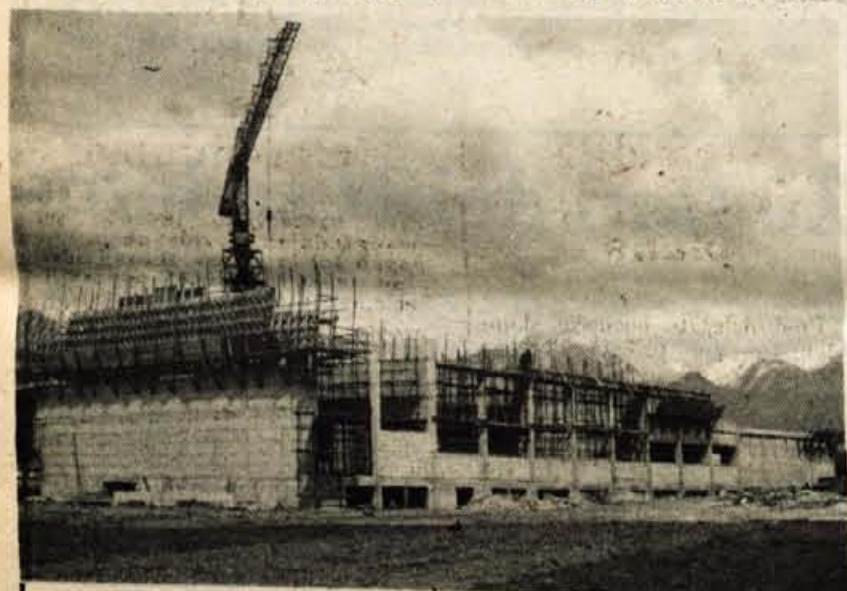
V kranjski občini bi kazalo organizirati skupno strokovno službo, kjer bi občani lahko uveljavili vse oblike socialnih pomoči, pa tudi evidenca bi bila zaradi tega točnejša

Osnova uveljavljanju socialnih pomoči so merila, sprejeta v posameznih samoupravnih interesnih skupnostih. Občinske interesne skupnosti so pri tem vezane tudi na republiška merila, katerih cilj je preprečevati prevelike razlike. Merila za uveljavljanje socialnih pomoči se praviloma usklajujejo v skupnosti socialnega varstva, vendar je usklajevanje na ravni občine pogosto težje, saj je precej meril določenih v republiki. Neuklajenosti so najizrazitejše pri raznih dohodkovnih cenazah, na katerih temeljijo socialne pomoči. Neenotno je tudi ugotavljanje dohodka. Marsikje upoštevajo samo dohodek iz delovnega razmerja, druge pa tudi najrazličnejše dodatne zasluzke, regrese, nagrade in podobno. Ker vseh dohodkov občanov ni mogoče evidentirati, jih tudi ni mogoče upoštevati pri dodeljevanju socialnih pomoči. Zato se dogaja, da štejejo med socialno ogrožene tudi ljudi, ki sicer prejemajo zadostne dohodke. Prav tako po občinah tudi ne vedo, koliko in kolikšne socialne pomoči posameznik prejema. Marsikdo si tudi na račun socialnih pomoči ustvari ugoden finančni položaj in celo na osnovi dohodka preseže tistega, ki dohodek ustvarja na osnovi rednega dela, vendar je le-ta za malenkost previsok za pridobitev socialne pomoči. Pojavlja se vprašanje, ali takšne razmere vplivajo, da nekdo dela manj zaradi tega, da potem lahko dobi najrazličnejše pomoči in s tem višji dohodek, kot bi ga sicer prejemal iz delovnega razmerja. Sistem socialnih pomoči je tudi tog in ne dopušča potrebnega prilagajanja razmeram. Manjka izhodišč za usklajevanje.

V kranjski občini so analizirali to področje družbenega življenja in med drugim ugotovili, da ne ustreza povsem vrstveni dodatek za zagotovitev najnižjih pokojnin, da se upravičenost dodatka za strežbo in nego ne preverja, da je neurejeno pokojninsko in invalidsko zavarovanje osebe na usposabljanju, da pri subvencioniranju oskrbnin v vrtcih ne upoštevamo številca otrok, vključenih v vrtece, da lestvice subvencioniranja bivanja v celodnevni šoli in v podaljšanem bivanju nista usklajeni, da so preizkuse stalne denarne pomoči za preživljanje ljudi, ki so brez dohodka, kar velja tudi za otroke z najrazličnejšimi motnjami, da so nepravilnosti pri reševanju stanovanjskih vprašanj s stališča socialne itd.

Kranjčani menijo, da bi zato kazalo najprej spremeniti in uskladiti nekatere republiške zakone: zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, zakon o izobraževanju in usposabljanju otrok ter mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ter samoupravni sporazum o rejništvu. Življenjske stroške posameznih kategorij kaže analitičneje ugotavljati. V občini bi morali uvesti enotno izkazovanje dohodka, uskladiti lestvice za subvencije, zvišati stalne denarne pomoči, edini vir za preživljanje, ter invalidnine za duševno in telesno manj razvite ljudi, maksimalni dohodkovni cenzus usklajati z življenjskimi stroški in zagotoviti večjo povezavo in sodelovanje med službami s tega področja.

Zanimiv je predlog za oblikovanje enotne službe, kjer bi lahko občani na enem mestu uveljavljali pravice do socialnih pomoči. Tako bi bila zagotovljena tudi enotnejša evidenca. Predlagane so inačice, da bi o socialni pomoči odločali organi ustrezne interesne skupnosti ali koordinacijski odbor vseh skupnosti. Socialne pomoči pa naj bi izplačevali pri interesni skupnosti ali pri skupni strokovni službi. Skupna strokovna služba naj bi delovala pri skupnosti socialnega varstva ali pri Centru za socialno delo, ki naj bi bil še bolj izvajalska organizacija na področju celotnega socialnega varstva. Predvsem pa socialnih pravic v prihodnje ne bi kazalo širiti, ampak le izostriti merila.

Gradnja nove sirarne pri kranjski mlekarini in modernizacija sedanjih prostorov in naprav je ena največjih investicij v gorenjsko kmetijstvo in agroživilstvo - Foto: F. Perdan

24 ŠK. LOKA

14. seja družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Škofja Loka, ki bo v ponedeljek, 21. aprila, ob 13.30 v mali dvorani občinske skupščine, Poljanska c. 2.

4. seja zbora združenega dela Skupščine občine Škofja Loka, ki bo v sredo, 23. aprila, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine v Škofji Loki, Poljanska c. 2.

3. seja zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Škofja Loka, ki bo v sredo 23. aprila, ob 16. uri v mali sejni sobi občinske skupščine, Poljanska c. 2.

Za gradnjo V Žireh

V skladu s programom stanovanjske graditve v občini Škofja Loka pripravljajo zazidalni načrt družbeno usmerjene gradnje v Žireh. Gradnja je načrtovana v coni S7 in S3, ki je bila določena že leta 1971 z urbanistično dokumentacijo za Žiri in ponovno opredeljena z novelacijo urbanističnega programa občine Škofja Loka v letu 1978. Z namenom, da bi zemljišče v velikosti 15 ha, zavarovali pred nenačrtanim parceliranjem, je potrebno sprejeti odlok, ki to prepoveduje.

DOGOVORIMO SE

Vloženi dinar daje premalo

Oddelek za družbeno planiranje in razvoj pri občinski skupščini je pripravil analizo družbene reprodukcije, sredstev za reprodukcijo in akumulativne sposobnosti v škofjelški občini, da bi se z njo seznanili načrtovalci pri sestavljanju planskih dokumentov in njene izsledke tudi upoštevali.

V letih 1975 do 1978 je učinkovitost dela (družbeni produkt na zaposlenega) porasla za 81 odstotkov, učinkovitost vloženi sredstev (dosežen družbeni produkt na 100 din vloženi sredstev) pa le za 20 odstotkov. Delež čistega dohodka v dohodku se je v tem obdobju zmanjšal za 4 odstotke, ker so sredstva za druge obveznosti iz dohodka rasla hitreje kot čisti dohodek. Iz podatkov je razvidno, da je le manjši del čistega dohodka namenjen za razširitev materialne osnove dela, več pa za osebne dohodke in skupno porabo v TOZD.

Ob sorazmerno hitri rasti investicijske porabe vse bolj narašča tudi zadolženost TOZD in s tem odvisnost od tujih virov sredstev. S pokritjem obveznosti (posojila za manj razvite, združevanje za gospodarsko infrastrukturo in odplačila posojil) je od oblikovanih 69 odstotkov sredstev za reprodukcijo na ravni TOZD ostalo komaj 31 odstotkov sredstev. Zaradi naraščajoče mase kreditov, ki jih najemajo TOZD, so sredstva za obresti močno narasla, ker pa je stopnja inflacije večja od obrestne mere, je gospodarstvo še vedno bolj

zainteresirano za najemanje kreditov kot za oblikovanje lastnih skladov.

V virih tujih sredstev prevladujejo bančni krediti, saj TOZD z lastnimi skladi in združenimi sredstvi TOZD pokrivajo komaj tretjino sredstev. Vse to pa kaže na neuklajenost posameznih sistemskih področij. Zlasti: prevelik del stroškov enostavne reprodukcije se namesto s cenami pokriva s kompenzacijami (železnica, energetika, kmetijstvo, prevelik delež sredstev za nove naložbe se oblikuje izven TOZD (kredit, varčevanje) in se vrača kot kredit nazaj v TOZD in tako bremeni stroške ter veča inflacijo.

Sprememba odloka o občinskih blagovnih rezervah

Republiški komite za zakonodajo je obvestil, da odlok o občinskih blagovnih rezervah ni v skladu z zakonodajo in sicer v členu, ki govori o kazenskih sankcijah. Občinski odlok predpisuje, da se lahko z odlokom občinske skupščine predpiše za odgovorno osebno pravne osebe denarna kazen največ v znesku 3.000 din. Pravilno pa je od 1.000 do 3.000 din.

Poročilo o uresničevanju sklepov

13. seja družbenopolitičnega zbora in 17. skupnega zasedanja zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti z dne 10. in 12/3-1980

1. Sklepi in stališča na poročila pravosodnih organov in organov pregona ter družbenega pravobranilca samoupravljanja so bila posredovana tem organom in Medobčinskemu svetu SZDL. Sklepi in priporočila bodo objavljeni tudi v Biltenu INDOK centra, da bi se z njimi seznanile tudi delovne organizacije in se v skladu z njimi tudi ravnale.

2. Osnutek družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka je v javni razpravi, ki naj bi tekla do 30. tega meseca.

3. Spremembe resolucije o izvajanju družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1975-1980 v letu 1980 so objavljene v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 7/80 z dne 1/4-1980.

4. O sprejemu družbenega dogovora o skupnih obveznostih pri načrtovanju, organiziranju in sofinanciranju prireditve širšega družbenega pomena na Gorenjskem, je bil obveščen predlagatelj - skupščina gorenjskih občin.

5. Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah urbanističnega načrta mesta Škofja Loka - načrt cestno prometnega omrežja je v javni razpravi. Razprava teče po programu.

6. O sprejemu poročila o delu komisije za odnose z verskimi skupnostmi za leto 1979 je bil obveščen

predlagatelj - komisija za odnose z verskimi skupnostmi.

7. Delegatsko vprašanje delegata DO »LOKA« Škofja Loka v zvezi s produktivnostjo oziroma storitvenostjo Železniško transportnega gospodarstva je bilo posredovano delegatu interesne skupnosti in ZG ZTP Ljubljana za odgovor.

Delegatsko vprašanje delegata delovnih ljudi v obrtni in podobni dejavnosti glede izdaje lokacijskih in gradbenih dovoljenj na območju Gorenje vasi - Repeče je bilo posredovano izvršnemu svetu za pomen odgovor.

8. Osnutek odloka o pomočnih objektih in merilih za določitev zemljišča namenjenega za normalno uporabo že zgrajenega objekta v občini Škofja Loka je v javni razpravi.

9. Sklep zbora združenega dela za poročilo o izvajanju načel resolucije v letu 1980 izvaja oddelek za družbeno planiranje in razvoj. O izvajanju sklepa in o izvajanju načel resolucije bodo še sledila poročila.

Nov sekretar zbora krajevnih skupnosti

Ker se je sekretar zbora krajevnih skupnosti Alojz Rajc upokojil, predlagajo, da se za novega izvoli Vladimira Vidmarja, načelnika geodetske uprave.

Gospodarjenje lani

Gospodarstvo škofjeloške občine je lani povečalo proizvodnjo in rast družbenega proizvoda po planom, močno presegljo planirano rast izvoznosti pa se je zaradi rasti cen surovin in repromateriala znižala

Gospodarstvo škofjeloške občine lani sicer ni doseglo planiranih rezultatov, kljub temu pa je bilo nekoliko boljše od leta 1979, kar so bili storjeni kvantitativni premiki v izvozu. Večji delež je tudi vzkok za nekatere finančne pokazatelje družbenega rasti. Realna stopnja industrijske proizvodnje je bila planirana med 7 in 8 odstotkov, industrijske organizacije pa so v zaključnih računih dosegle 25 odstotno rast, kar bi bilo pomenilo med 8,5 in 9,5 odstotka in je več kot znaša realno poprečje.

Visoka rast izvoza

V strukturi dogodka je imela največji delež industrija in sicer je ustvarila 71,22 odstotka dohodka v občini, kmetijstvo 0,23, gozdarstvo 1,78; gradbeništvo 6,68; promet 3,19; trgovina 11,33; gostinstvo 0,77; obrt 2,91; stanovanjsko-komunalna delavnost 1,06 in finančno-tehnično poslovanje 0,85 odstotka. V celotnem dohodku in dohodku so svojo udeležbo povečali gradbeništvo, obrt ter finančne, tehnične in poslovne storitve, zmanjšal pa se je delež industrije. Spremenjene razmere v kmetijstvu pa so povzročile, da je delež te dejavnosti v celotnem prihodu upadel, v dohodku pa porasel.

Rast družbenega proizvoda je bila lani načrtovana realno za okoli 8 odstotkov. Če upoštevamo rast cen in inflacijo, naj bi realna rast družbenega proizvoda znašala 8,2 odstotka, vendar ta podatek velja zgolj informativno. Delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda je bil načrtovan na 60 odstotkov. Ker se je zaposlenost povečala le za 3 odstotke in če je družbeni proizvod porasel za 8,2 odstotka, je delež produktivnosti narasel za 64 odstotkov.

Število zaposlenih se je v gospodarstvu povečalo za 2,1 odstotek v negospodarstvu pa za 10 odstotkov, kar je bilo nujno zaradi nujnega pospešenega razvoja družbenih dejavnosti.

Dosežki v zunanjetrgovinski menjava so ugodni. Delovne organizacije so izvoz povečale za skoraj petino in ustvarile 44,5 milijona dolarjev iztrika. S tem je bila načrtovana 10 odstotna rast izvoza še enkrat presežena. V tem izvozu pa ni upoštevan indirektni izvoz škofjeloških delovnih organizacij. Rast uvoza je bila v laniški resoluciji omejena na 3 odstotke, vendar pa je gospodarstvo povečalo uvoz za skoraj 17 odstotkov. Tako se je obseg zunanjetrgovinske menjave v primerjavi z letom 1978 povečal za 18 odstotkov, kar je za

trikrat več kot so planirali. Zaradi previsokega uvoza se je razmerje med uvozom in izvozom poslabšalo, vendar je še vedno pozitivno, saj je vrednostno višje kot v preteklem letu.

Ob tem velja poudariti, da se je močno povečal izvoz na konvertibilno področje in v deželo v razvoju, upadel pa je izvoz na klirniško področje. Manj kot leta 1978 so izvozili v Alpešu, Jelovici, Kroju in Alpinu. Manj kot leta 1978 pa so uvozili v Alpešu, Iakri Reteče, več pa v Termiki, LTH in Alpinu.

Če pa upoštevamo dvig cen, je izvoz realno porasel za 4 do 5 odstotkov, uvoz pa se je realno zmanjšal za odstotek ali dva. Doseženi rezultati v zunanjetrgovinski menjava so plod večletnih prizadevanj OZD na področju planiranja proizvodov v izvoz. Navedeni rezultati v pozitivnem smislu odstopajo od dosežkov v gorenjski regiji in republikli.

Investiranje v osnovna sredstva je lani raslo hitreje kot družbeni proizvod. Lani je bilo v osnovna sredstva vloženih 1.033 milijona dinarjev, vendar pa je bilo lastnih sredstev le 233 milijonov dinarjev, kar je nominalno za 10 odstotkov manj kot leta 1978. Zmanjšala se je tudi učinkovitost uporabljenih sredstev. Porabljena sredstva so rasla hitreje od celotnega prihodka in sicer zaradi hitre rasti cen surovin, energije in pa tudi slabe kakovosti repromateriala.

V negospodarstvu pa je bil celotni prihodek večji za 38 odstotkov, dohodek za 36, porabljena sredstva za 44, osebni dohodki in skupna poraba za 33, poslovni in drugi skladi za 78, število zaposlenih za 10 odstotkov, vlaganja v investicije pa so porasla od 28 milijonov dinarjev na 127 milijonov dinarjev. Naloge SIS so se uresničevale po sprejetih programih. Presežek sredstev 7.807.000 din pa so SIS poravnale z znižanjem prispevnih stopenj.

Vendar ob tem velja dodati, da pri osebnih dohodkih lani negospodarstvo še bolj zaostaja za gospodarstvom. Lani so se OD v gospodarstvu dvignili za 22, v negospodarstvu pa za 18 odstotkov. Tako so glede na leto 1978 v realni vrednosti celo celo padli. Poprečje za leto 1979 znaša v gospodarstvu 7.000 din. v negospodarstvu pa 8.199 din.

Poročilo kulturne skupnosti

Slabo organizirani izvajalci

Pozdraviti velja pobudo škofjeloške kulturne skupnosti, da tudi delegate občinske skupščine seznanijo s svojim delom. Vsekakor je njen namen opozoriti na probleme, ki postajajo vse bolj pereči. Sestavila je delovno poročilo, opremljeno s podrobnim opisom, kaj vse so poklicne kulturne organizacije ter društva, povezana v zvezo občinsko kulturnih organizacij, naredile lani.

Delo je bilo pestro po vsebini in obsegu in pri kulturni skupnosti menijo, da bi ga bilo še več, če bi imeli izvajalci več denarja, boljše pogoje dela in več strokovnjakov. Nove strokovne moči potrebuje Loški muzej, zveza kulturnih organizacij, knjižnica Ivana Tavčarja, zgodovinski arhiv, spomeniško varstvo pa tudi muzejska društva. Potrebo po novih strokovnih delavcih bo sprožil tudi novi družbeno kulturni center v Škofji Loki, ki naj bi v bodoče oblikovali kulturno politiko škofjeloškega mesta. Kadrovska problematika je prisotna tudi v društvih, ki potrebujejo strokovno vodstvo, posebej to velja za Loško gledališče.

Ze dalj časa je v škofjeloški občini prisotna problematika obnove kulturnih domov, ki so razen v Železnikih v izredno slabem stanju. To posebno občutijo prebivalci škofjeloškega mesta, kjer je zaradi neprimerne kulturne dvorane povsem zamrta gledališka dejavnost, ki je bila nekdanji osnovni nosilec kulturnega življenja Škofje Loke in okolice.

Kulturnim domovom, ki kličejo po obnovi, se je letos pridružil še pereč problem dvorca na Visokem, bivše Tavčarjeve domačije, ki je zimo preživela v ruševinah. Vendar problem Visokega ni v nedorečenem lastništvu, temveč v nerazčiščeni programu sanacije. Poslopje torej počasi propada in čaka na celovit program, kako naj bi mu vdahnili življenje. Skoraj leto dni so že prisotne denarne težave v knjižnici Ivana

Tavčarja kot centralni občinski knjižnici. S preselitvijo v nove prostore so se znatno povečali stroški poslovanja in finančne zadrege knjižnice je kulturna skupnost reševala med letom. Osebni dohodki zaposlenih v knjižnici so zelo nizki, sicer pa z njimi izvajalci kulturne skupnosti že več let zaostajajo za ravnijo osebnih dohodkov v izobraževanju in seveda tudi v gospodarstvu.

Vrsto let se že postavlja vprašanje lastništva grajskega vrta in upravljanja z loškim gradom. Problem so že večkrat obravnavali, v zadnjem času nakazali rešitve, vendar je seveda osnovna ovira za dokončno ureditev in obnovo grajskega vrta, obzidja in loškega gradu seveda pomankanje denarja. Le kdo bi prevzel poslopje, če ve, da nima denarja za njegovo vzdrževanje. Če rešitev ne bo hitra in odločna, lahko grad zadene podobna usoda kot dvorec na Visokem.

Denar bi potrebovali tudi za obnovo puštalske kapele, ki so jo v preteklem letu oživili glasbeni koncerti.

Med poročili je objavljeno tudi obsežno poročilo Regionalnega vodstva za spomeniško varstvo Ljubljana, ki razgrinja vso pestro dejavnost pri ohranjanju in varovanju kulturne dediščine. Po njegovi evidenci je na območju škofjeloške občine 542 zavarovanih kulturnih spomenikov in območij. Novo je tudi poročilo lani ustanovljenega Zdrženja umetnikov Škofja Loka, ki bo odslej skrbelo za likovno in razstavno dejavnost.

Kulturna skupnost je lani izvedla anketo, da bi od uporabnikov izvedla, kaj si želijo za popestritev kulturnega življenja. Pogrešajo predvsem gledališke predstave, gostovanja in druge kulturne prireditve. Najbolj pa pogrešajo sodobne kulturne centre, kar je seveda povezano z obnovo kulturnih domov in strokovno pomočjo kulturnim društvom.

Odstotek izostankov, 140 delavcev

Ker je racionalno planiranje delovnega časa velikega pomena za OZD in za široko družbeno skupnost imajo občinske skupščine nalogo, da spremljajo planiranje izkoristka in razporeditve delovnega časa. Lani je bil v škofjeloški občini poprečen izkoristek delovnega časa 77 odstoten, in sicer v gospodarstvu za odstotek boljši in v negospodarstvu za odstotek slabši.

Za letos pa planira gospodarstvo 82 poprečen izkoristek delovnega časa, negospodarstvo pa 81 odstoten. Vendar pa je, če pogledamo za lani, izkoristčenost delovnega časa po posameznih OZD zelo različna, zelo različna pa je tudi spremljanje zastojev in izostankov z dela, kar kaže na neenotno metodologijo.

Razen nekaj OZD (Alpetour - TOZD Gostinstvo - skupne službe, TOZD Hoteli, DO ERC, Inštalacije, Klavivar Ziri, DO Poliks, LTH - Zavod za hlajenje in klimatizacijo), ki so predvidele v letu 1980 nižjo izkoristčenost delovnega časa, so vse ostale planirale boljše izkoristčenost delovnega časa.

Vzroki za izostanke z dela so: redni dopusti predstavljajo 10 odstotkov, izredni dopusti 2,9 odstotka, odmor 5 odstotkov, vojaške vaje 0,2 odstotka in drugi izostanki z dela 0,3 odstotka. Pri analizi izostankov je pri nekaterih OZD opaziti značilnosti: nadporečno veliko bolezenskih izostankov do 30 dni, predvsem pri delavcih širokega profila v neposredni proizvodnji, nadporečen odstotek nesreč na poti na delo in veliko izostankov, ki so neupravičeni.

Če bi izkoristek povečali za odstotek, bi bilo treba na novo zaposliti 140 delavcev manj.

Izvršni svet občinske skupščine je obravnaval analizo izkoristka delovnega časa in predlaga zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti, da sprejmeta sklep, da je potrebno rezerve pri izkoristku delovnega časa aktivirati. Za izboljšanje stanja pri izostankih z dela zaradi zdravstvenih razlogov pa naj delovne organizacije, sindikati in zdravniki resno in odgovorno uresničujejo ukrepe za zmanjšanje bolniških izostankov. O tem naj ob polletju poročajo občinski skupščini. Predvideti je treba možnosti za zaposlitev obratnega zdravnika v vseh večjih OZD ali pa za več OZD skupaj, predvidi naj se možnost zaposlitve socialnega delavca povsod, kjer je več kot 500 zaposlenih, nujno je potrebno analizirati vzroke za porast nesreč ob delu in ustrezno ukrepati ter razmisliti o možnosti časovnega premika delovnika, kjer so zato pogoji, da bi zmanjšali prometne konice in s tem nesreče na poti na delo ali z dela.

Odbor za pripravo in izvedbo referendumov

V škofjeloški občini že nekaj časa ugotavljajo potrebo po novogradnjah, dozdavah in obnovah šol in vrtcev. S predvidenimi investicijami bi odpravili večimenski pouk, normalizirali prostorsko - materialni standard za sodobno vzgojno-izobraževalno delo in postopoma začeli uvajati celodnevni pouk v osnovnih šolah.

Kot eden od virov financiranja je predviden samoprispevek, ki naj bi bil uveden za celotno območje občine s 1. 1. 1981. Zaradi pravočasne priprave na referendum kot tudi zato, da se predvidene investicije vključijo v planske dokumente za naslednje srednjeročno obdobje, je treba oblikovati poseben odbor za pripravo in izvedbo referendumov za uvedbo samoprispevka za območje občine.

V odboru bo sodeloval po en predstavnik občinske skupščine, izvršnega sveta, OK SZDL, OK ZKS, OK ZSMS, občinske izobraževalne skupnosti, občinskega sveta ZSS, občinskega odbora ZZB NOV in krajevnih skupnosti Škofja Loka, Gorenja vas, Ziri in Železniki.

Proračun v skladu z resolucijo

Resolucija o politiki uresničevanja plana leta 1979 določa, da mora osebna, skupna in splošna poraba rasti počasneje od rasti družbenega proizvoda v občini. Na podlagi teh določil je občinska skupščina na skupni seji vseh zborov 28. februarja, 1979 sprejela proračun občine Škofja Loka za leto 1979 v višini 64.580.000 dinarjev. Na osnovi desetmesečne realizacije in nastalih sprememb, je občinska skupščina na skupni seji vseh zborov 21. 11. 1979 sprejela rebalans proračuna občine za leto 1979 v višini 68.830.000 dinarjev.

Realiziranih je bilo 75.234.441 dinarjev ali 109,3 odstotka planirane zneska po rebalansu proračuna za leto 1979, oziroma 35 odstotkov več kot v letu 1979. Za splošno porabo je bilo porabljenih 68.820.692 dinarjev ali 100 odstotkov planirane zneska po tebalansu za leto 1979, oziroma 23,7 odstotka več kot leta 1978. Rast družbenega proizvoda je ocenjena na 28 odstotkov, kar pomeni, da se je splošna poraba gibala v mejah, določenih z občinsko in republiško resolucijo.

Pripravila L. Bogataj v sodelovanju z INDOK Centrom Škofja Loka

Osnove dogovora o temeljih družbenega plana

Pred delegate občinske skupščine to pot prihaja obsežno gradivo Osnove dogovora o temeljih družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981 do 1985. Z omenjenim dogovorom bodo udeleženci opredelili materialne in druge obveznosti ter ukrepe za realizacijo nalog skupnega pomena, zlasti na področju infrastrukture, razvoja kadrov, komunalnih dejavnosti, stanovanjskega gospodarstva in drugih področjih. V skladu s sistemom družbenega planiranja morajo biti vse naloge, ki so vključene v dogovor, predhodno opredeljene v samoupravnih sporazumih o temeljih planov samoupravnih organizacij in skupnosti. Pristop do nalog, ki bodo vključene v občinski dogovor mora biti selektiven. To pomeni, da se z dogovorom opredelijo le tiste naloge iz samoupravnih sporazumov o temeljih planov, ki so ključnega pomena za uresničitev predvidenega razvoja občine.

Dispozicija za izdelavo dogovora je podana v obliki točk, pri čemer se vsaka točka nanaša na določeno področje oziroma skupino nalog. Dogovor vsebuje materialne, kadrovske, finančne, normativne in druge pravice in obveznosti udeležencev glede izvajanja dogovorjenih nalog skupnega pomena. Dispozicija je oblikovana tako, da vsaka posamezna točka oziroma področje vključuje tudi naloge, ki so opredeljene v dodgovorih o skupnih temeljih planov občin ter v dogovoru o temeljih družbenega plana SR Slovenije. Na koncu posamezne točke so navedeni možni udeleženci, vendar je to zgolj zaradi lažjega ugotavljanja nosilcev posameznih nalog.

Osnove dogovora so rezultati analiz globalnih problemov ter usmeritev analiz smernic in elementov nosilcev planiranja v občini Škofja Loka. V gradivu so nakazana vprašanja in razhajanja, ki izhajajo iz tega in jih je potrebno v nadaljnjem oblikovanju dopolnjevati.

DOGOVORIMO SE ŠK. LOKA

23 RADOVLJICA

Seja zborna krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica bo v sredo, 23. aprila, po skupni seji v mali sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog odloka o spremembi odloka o davkih občanov
- predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1980
- analiza gospodarjenja v letu 1979 v občini Radovljica
- osnutek družbenega dogovora o oblikovanju družbenih svetov v občini Radovljica
- osnutek odloka o ustanovitvi družbenih svetov v občini Radovljica
- poročilo o spremljanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodkov v letu 1980
- imenovanja
- delegatska vprašanja

Skupno zasedanje zborna združenega dela zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zborna skupščine občine Radovljica bo v sredo, 23. aprila ob 16. uri v Radovljici Gorenjska 19 (velika sejna dvorana skupščine občine)

Dnevni red

- poročilo o delu delegatov iz Slovenije v zveznem zboru SFRJ za lansk leto
- poročilo o delu javnega pravobranilstva Gorenjske Kranj za lani
- kratak povzetek poročila družbenega pravobranilca samoupravljanja Radovljica za lani
- poročilo o delu sodišča združenega dela v Kranju za lani
- poročilo o delu temeljnega sodišča v Kranju in enote v Radovljici za lansk leto
- poročilo o delu temeljnega javnega tožilstva v Kranju za lani
- poročilo o delu občinskega sodnika za kaznovanje prekrškov za lani
- poročilo o delu postaje milice Radovljica za lani
- poročilo o problematiki varstva vojaških vojnih invalidov in udeležencev NOV za lani in leto prej
- poročilo o delu poravnalnih svetov v občini Radovljica
- samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela z lokalno radijsko postajo Triglav Jesenice

Seja družbenopolitičnega zborna skupščine občine Radovljica bo v sredo, 23. aprila v sejni dvorani - po skupni seji družbenopolitičnih organizacij v Radovljici, Gorenjska cesta 25

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje družbenopolitičnega zborna skupščine občine Radovljica lani
- predlog odloka o spremembi odloka o davkih občanov
- predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1980
- osnutek družbenega dogovora o oblikovanju družbenih svetov pri skupščini občine Radovljica
- osnutek odloka o ustanovitvi Družbenih svetov v občini Radovljica
- imenovanja

Seja zborna združenega dela skupščine občine Radovljica bo v sredo, 23. aprila, po skupni seji v veliki sejni dvorani skupščine občine Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog odloka o spremembi odloka o davkih občanov
- predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1980
- osnutek odloka o potokih in jarkih v občini Radovljica
- osnutek družbenega dogovora o oblikovanju družbenih svetov pri skupščini občine Radovljica
- osnutek odloka o ustanovitvi družbenih svetov v občini Radovljica
- analiza gospodarjenja v občini Radovljica za leto 1979
- imenovanja
- delegatska vprašanja

Načelni samoupravni akti

Družbeni pravobranilec samoupravljanja v Radovljici ugotavlja, da so samoupravni splošni akti v organizacijah združenega dela preveč splošni - Nezavidljiv položaj delavcev pri zasebnih obrtnikih

Radovljica - Družbeni pravobranilec samoupravljanja Radovljice je lani obravnaval 344 vlog in pobud, največkrat so bili pobudniki delavci. Kljub prizadevanju, da bi bili med predlagatelji tudi organi družbene kontrole, organi družbenopolitičnih organizacij ni bilo v zadnjih letih bistvenega premika. Obravnavane zadeve so izhajale iz pravic delavcev do samoupravne organiziranosti, do pridobivanja in delitve dohodka, do delitve osebnega dohodka in drugih vprašanj.

Družbeni pravobranilec ugotavlja, da so pri samoupravnem organiziranju bili premagani odpori in preseženi pomisleki za oblikovanje temeljnih organizacij združenega dela. Kmetijskim zadrugam je bila dana pobuda, da sprejmejo program, da bodo do roka uskladili svojo organiziranost z zakonom o združevanju kmetov. Merila v samoupravnih splošnih aktih so večkrat preveč splošna, zato prihaja do nesoglasij. Pravobranilec je ob devetmesečnem poročilu tudi opozoril 50 temeljnih organizacij združenega dela v radovljiški občini na nepravilnost, obenem pa 22 organizacij v tržiški občini, da se niso ravnale v skladu z resolucijskimi določili.

Na tretjem mestu obravnavanih zahtev je bila delitev osebnih dohodkov. Največkrat gre za nadomestilo osebnih dohodkov zaradi bolovanja, zaradi zmanjšane delovne sposobnosti zaradi bolezni ali invalidnosti, na drugem mestu pa so spori zaradi ocenjevanja na delovnem mestu. Problemi s področja delovnih razmerij zajemajo tako kot prejšnja leta prvo mesto, kjer iščejo varstvo delavci-posamezniki. Prav na tem področju pa bi bila lahko večja aktivnost osnovnih organizacij zveze sindikatov in drugih.

V minulem delu je iskalo pomoč pri družbenem pravobranilcu vedno več delavcev, ki so zaposleni pri zasebnikih. Njihov položaj je večkrat nezavidljiv, saj samostojni obrtnik lahko delavce odpusti, kadar hoče, kajti zakonodaja je tu še nemočna. Zasebni obrtnik pa lahko v relativno kratkem času zaprosi in ponovno dobi obrtno dovoljenje, zaposli pa povsem druge delavce. Poseben problem predstavljajo tudi odnosi med delavci in zasebnimi obrtniki iz drugih socialističnih republik, ki opravljajo razna dela, predvsem v gradbeništvu.

Družbeni pravobranilec je v 145 primerih opozoril na kršitve, predvsem pa se je usmeril v preventivno delovanje.

DOGOVORIMO SE

Varstvo vojaških vojnih invalidov

Radovljica - Naša družba nudi vso pomoč borcem NOV in vojaškim invalidom, tistim borcem, ki so sodelovali v naši revoluciji ter tistim ostarelim borcem, ki so potrebni

družbene skrbi. Tako po zakonu nudi pravico do osebne in družinske invalidnine, dodatek za nego in tujo pomoč, ortopedski dodatek, družinsko invalidnino, zdravstveno varstvo, invalidski dodatek, družinski dodatek. Varstvo se financira iz zveznega in republiškega proračuna.

Družbeni sveti

Radovljica - Družbeni sveti predstavljajo elementarni del vsega delegatskega organizma za uresničevanje oblasti in samoupravljanje delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Tudi v radovljiški občini jih bodo ustanovili tedaj, ko bodo sklenili dogovor o družbenih svetih. Ti sveti naj bi zagotovili demokratično izmenjavo mnenj in koordinacijo pri oblikovanju in uresničevanju politike, dajali pobude za proučitev posameznih pomembnejših vprašanj. Družbeni sveti dajejo mnenja in predloge o posameznih vprašanjih.

Pri skupščini občine bodo ustanovili družbeni svet za družbenopolitični sistem, za vprašanja samoupravnih odnosov, za delovanja delegatskega sistema, družbeni svet za ekonomski razvoj in planiranje in družbeni svet za vprašanje prostorskega razvoja in varstvo okolja. Družbeni svet bodo sestavljali delegati, ki jih delegirajo posamezni udeleženci v delu svetov, v skladu s programom pa v družbenem svetu lahko sodelujejo tudi člani strokovnih in znanstvenih organizacij, ki niso v sestavi sveta.

Izvršni svet o gospodarjenju

Radovljica - Izvršni svet skupščine občine Radovljica je obravnaval analizo gospodarjenja organizacij združenega dela za lani s področja gospodarstva in negospodarstva ter analizo investicijskih vlaganj v občini Radovljica za lani. Sprejel je več sklepov.

Tako so člani izvršnega sveta sklenili, da se mora čimprej obravnavati problematika gospodarjenja v tovarni Verig Lesce, s posebnim poudarkom na pričetku obratovanja nove hale. Izvršni svet bo posebej obravnaval naslednje delovne organizacije: GKZ Srednje vas, Kreda Bled, Čevljarstvo Triglav Bohinj in Elito Bled. Posebno pozornost bodo namenili gostinskim in turističnim organizacijam, vsi samoupravni organi delovnih organizacij, ki so lani kršile resolucijska določila, pa morajo obravnavati kršitve in poslati izvršnemu svetu svoje sklepe. Dohodek Komunalnega gospodarstva bodo morali analizirati, ugotoviti pa tudi, kakšno je dejansko stanje zaposlenih v določenih krajevnih skupnostih.

Zasluzki s prodajo zemljišč

Denar, ki ga dobijo za odškodnino za oduzeto kmetijsko zemljišče, večkrat ne uporabijo za nadaljnjo kmetijsko proizvodnjo - Pogosti mejni spori in slabe pogodbe, ki jih sklepajo krajevne skupnosti

RADOVLJICA - Javno pravobranilstvo Gorenjske opravljajo za vseh pet gorenjskih občin dolžnosti s področja varstva družbenega premoženja in drugih pravnih obveznosti, ki so opredeljene v zakonu o javnem pravobranilstvu in drugih predpisih.

Razen tega, da se ukvarja s premoženjsko-pravnimi zadevami, je glavna naloga javnih pravobranilcev varstvo družbenega premoženja. Lani so prejeli v presojo 814 pogodb, katerih skupna vrednost je znašala več kot 226 milijonov dinarjev. Tako gre za zelo odgovorno delo, saj je vrednost premoženja, ki je prešla iz zasebnih v družbene roke in obratno, zelo velika. Pri spremljanju pravnega prometa pa so zasledili nekaj problemov, na katere opozarjajo v svojem poročilu.

Občan, ki namerava prodati nezazidano stavbno zemljišče, ponudi tako zemljišče občini po zelo visoki ceni, znatno višji, kot znaša cena za kmetijsko zemljišče. Pri tem pa ti občani v to zemljišče niso investirali prav ničesar, pobirajo rento. Nujno bi morali to spremeniti tako, da se zemljišče odkupi po realni tržni ceni glede na vrsto in na kvaliteto zemljišča. S tem bi preprečili neupravičeno bogatjanje nekaterih posameznikov na račun drugih. To bi tudi ugodno vplivalo na znižanje cene stavbnih zemljišč.

Naslednji problem, ki so ga ugotovili pri prometu z nepremičninami, so odškodnine za kmetijska zemljišča. Zaradi potreb urbanizacije se pridobiva v družbeno lastnino veliko kmetijskih zemljišč. Zakon o kmetijskih zemljiščih pravi, da se morajo kmetijska zemljišča varovati in določa odškodnino. Po členu tega zakona se kmetu za kmetijsko zemljišče poleg odškodnine po predpisih o razlastitvi prizna še nadomestilo za zmanjšano možnost pridobivanja na preostalem kmetijskem zemljišču. Ta nadomestila pa so od primera do primera različna, vendar stranke ne morejo razumeti, da so lahko odškodnine različne. Še huji problem pa je, ker se odškodnine ne uporabijo za nadaljnjo kmetijsko proizvodnjo in se tako ne zaščiti kmetijska zemlja, tako, da to določilo ne doseže dobrega namena in zaželenega učinka.

Predstavniki krajevnih skupnosti večkrat iščejo pomoči na javnem pravobranilstvu. Opazili so, da so nekatere pogodbe, ki so jih sklenile krajevne skupnosti, izredno pomanjkljive, tako, da se zapadlih obveznosti ne da izterjati niti preko sodišča. Nadalje so pogosti mejni spori, problemi zaradi javnih poti, ki so v novih naseljih, problemi zaradi upravljanja z vaskimi vodovodi in druge težave.

Javno pravobranilstvo Gorenjske je lani zastopalo družbeno pravne osebe v 130 pravnih zadevah pred sodišči. Vrednost sporov je znašala milijon 245.000 dinarjev, razen tega pa so se udeležili tudi 169 drugih nepravdnih postopkov pred sodišči.

Naši delegati v zveznem zboru

Radovljica - Delegati vseh treh zborov skupščine občine Radovljica bodo na skupnem zasedanju temeljito spregovorili tudi o delu delegatov iz Slovenije v zveznem zboru skupščine SFRJ v lanskem letu.

Zvezni zbor je v tem letu sprejel 23 zakonov, pri 17 pa je začel zakonodajni postopek. Posebno pozornost je povetil uresničevanju sprejete politike, analizi uresničevanja zveznih zakonov in drugih predpisov ter mednarodnih pogodb.

Delegati Slovenije so v delu zborna in njegovih delovnih telesih aktivno sodelovali in si prizadevali, da uveljavijo stališča, ki so jih dobili v delegatski bazi ali na osnovi razprav v republikli. V veliko pomoč delegatom pri oblikovanju stališč za njihovo delo v zveznem zboru so bile razprave v delovnih telesih in zborih skupščine Slovenije. Prav tako so sodelovali z izvršnim svetom in organi republiške uprave ter republiški družbenopolitičnimi organizacijami.

Delegati iz Slovenije so postavili zveznemu izvršnemu svetu tudi več delegatskih vprašanj. Pri tem so bili predvsem aktivni delegati iz združenega dela, ki so tako opozarjali na probleme. Delegatska vprašanja so opozarjala na probleme v praksi, žal

pa so bili odgovori večkrat formalni in nekonkretni.

Pri povezovanju delegatov z delegatsko bazo so dosegli pomemben napredek, čeprav problematika zveznega zborna še ni dovolj proučena v temeljnih organizacijah in v občinskih skupščinah. Žal šepa še povratna informacija, sistem informiranja o sprejetih stališčih in ukrepih. Slovenski delegati pa so delali v več odborih in komisijah, o čemer govori gradivo in poročilo bolj podrobno in za vsak odbor in komisijo posebej.

Pritožujejo se delavci

Radovljica - Lani je prispelo na sodišče združenega dela v Kranju 491 predlogov, med temi je bilo tudi 16 predlogov, ki so jih vložili delavci, ki so delali pri zasebnih obrtnikih. Največ predlogov je bilo iz krajevne občine, nato iz Skofje Loke, iz Jesenic, Radovljice in iz Trziča. Kar 110 predlogov so vložili delavci, delovne organizacije združenega dela, družbenopolitične skupnosti in drugi. Največ nesporazumov je bilo namenjenih zahtevkom, delovnega merja in stanovanjskih sporov. Ob koncu lanskega leta so imeli urešenih 173 zadev. Predlogom so največkrat ugodili, s predlogi so predlagatelji uspeli v 362 primerih, celoti ali deloma. Predlogi so bili torej večinoma utemeljeni. Organizacije združenega dela so na sodišču uspeli v 75 primerih, upoštevajo pa, da nekatere organizacije združenega dela s sodiščem slabo sodelujejo.

Izmed sporov so najbolj pogosti tisti, ko se pojavljajo nepravilnosti pri izbiri kandidatov na prosta mesta in naloge, ko organizacije izberejo kandidate, ki ne izpolnjujejo pogojev. Tudi poskusno delo je bilo papirju, odločitve, da se delavci poskusnem delu ne sprejmejo, pa so večkrat zelo pomanjkljivo opisane. Kršitve delovnih obveznosti večkrat v samoupravnih splošnih aktih niso dovolj utemeljene in opisane, prav tako pa so vrzeli pri razvidnih delovnih nalog. Več delovnih organizacij je v Gorenjskem, kjer imajo neveljavne samoupravne splošne akte, neveljavni pa tudi samoupravni sporazumi, dodeljevanju stanovanj. Delavci dobijo stanovanja, ne sklepajo pogodb o dodelitvi stanovanj, tako, da ni določb, pod kakšnimi pogoji lahko organizacija združenega dela pogodbo odpove.

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Radovljica bodo temeljito spregovorili o lanskem poslovanju rezultatih. Radovljiško gospodarstvo je doseglo ugodne izvozne rezultate, med drugim tudi radovljiška Almir.

V Žirovnici ustanovljajo turistično društvo - Na pobudo osnovne organizacije Zveze socialistične mladine se v Žirovnici pripravljajo na... (text continues)

Z Glason in Alpetourom na izlet Pomlad na Rabu

Za 25., 26. in 27. april smo vam, dragi bralci, ki ste si po dolgi zimi... (text continues)

morila kuga. Od konca 15. stoletja se tu gradi novo mesto z beneško arhitekturo...

Veliko zgodovinskih spomenikov ima Rab. Med nami pa je bolj poznan po svojem koncentracijskem taborišču...

D. D.

VAŠA PISMA

KJE JE NAŠA KULTURA?

Hvaležno vam vračam to spravo in naj jo obesi sebi pred očmi... (text continues)

Nikar se ne čudite temu uvodu. Prebiram druge časopise in revije in berem: na Švedskem ženske zahtevajo, naj izgine pornografija iz izložbenih oken...

Kot bi se smejali vsem v brk pa v Glasu objavite občasno prave pakce in delate reklamo za te erotične komedije...

Nič ne mislim, da so samo filmi in časopisi krivi, sem pa prepričana, da marsikatero dekle misli, da se bo njej igra z ognjem prav tako srečno končala kot se je oni v filmu...

Ob koncu pripišem le to, da nisem tercialka ne puritanka. Vrednost ženske pa vidim drugje, ne v njenih oblinah...

L. B. Skofja Loka

NAGICA - prava figa!

Sem vaš naročnik in Glas rad prebiram. Saj ne boste zamerili, če vam povem, da se mi zdi vaš časopis le malce suhoparen in dolgočasen...

Verjemite, nisem kaj posebno vznemirjen, ko se s časopisnih strani zabohotijo lepoticke, a verjame mi lahko tudi, da nimam nič proti, če sem in tja vidim lepo žensko telo...

Marjan D. Kranj

ODPOVEDALI BOMO GLAS

Slika oziroma slike v Novo v kinu niso primerne za mlade, po pogovoru Zgledi vlečejo, besede mičejo. Zakaj izrabljamo zakonsko intimnost? Vse podirate s tem, mladi pa norijo...

Prizadeti starši iz Cerkelj

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(37. zapis)

Nadaljevat moram pripoved v dolini Kamniške Bistrice, ki sem jo pričel v 35. zapisu.

MEŠČANSKA KORPORACIJA

Nekaj pa je Kamnik imel, kar druga mesta niso poznala: svojo skupnost meščanov (194 hiš), ki je imela več stoletij v lasti vse obsežne bistriške gozdove...

Bila pa je Kamniška meščanska Korporacija v nenehnih sporih s kamniško mestno upravo, ki je trdila, da so gozdni kompleksi pač last občine, ne pa posameznikov...

Danes upravlja z gozdovi nekdanje Kamniške meščanske Korporacije Gozdna uprava v Kamniku. Zdaj ni več globeli med meščani s privilegiji in nenavadnimi občani...

Plavljenje lesa po vodi je sedaj tudi že opuščeno, ker je kamenje preveč poškodovalo debela. Ves prevoz lesa iz doline Bistrice opravijo danes v glavnem tovornjaki po trdni cesti, ki vodi od Stahovice prav do izvira Bistrice.

LOVSKE PRAVICE

Že od nekdanj je bila dolina Kamniške Bistrice (od izvira pa vse do Stahovice) pravi lovčev raj. Sprva je bila pravica lova v dolini in na obdajajočih jo pobočjih pridržana deželnemu knezu...

Skrb za divjačino je bila zaupana deželnoknežjim lovskim mojstrom. Le-ti so se nenehno bodli z okoliškimi kmeti, ki bi radi pasli živino v bistriških gozdovih...

Divjad v bistriških gozdovih je bila kar raznovrstna. Bili so tu jeleni, gamsi, srne, divji prašiči, risi in divje mačke. Pa tudi bolj krotkih lisic, zajcev, velikih petelinov, ruševcev in jerebov...

ZAGANA PEČ

Dolina Kamniške Bistrice je nekaka žila, po kateri teče reka turistov in planincev skozi vse leto, saj je Planinski dom pri izviru reke izhodišče za izlete...

Zagana peč v zatrepu doline Kamniške Bistrice

Kras in jame

Bled - Osnovna organizacija ZSMS Bled je v sodelovanju z družtvom za raziskovanje jam Bled pripravila predavanje Kras in jame na Gorenjskem. Predavanje, ki je bilo v petek, 4. aprila, je vodil predsednik društva Vaclav Novak...

Iti moraš proti Kokrškemu sedlu (1791 m), da se vzpneš na Kočno (2539 m), Grinatavec (2558 m) in Skuto (2532 m). Če si namenjen na Brano (2253 m) in na Planjavo (2399 m), je treba stopiti v Jermanova vrata (1844 m)...

Pot v Jermanova vrata ali na Kamniško sedlo (kar je bolj gosposko ime za preval med Brano in Planjavo) vodi mimo znamenitih Rokovnjaških lukenj.

Ob poti na Kokrško sedlo, v Prošekem gozdu, zagledamo ogromen ledeniški balvan »Zagana peč«. Skala, ki jo je v dolino prinesel ledenik gotovo pred desetstisoletji, je visoka 9 m, široka 13 m in dolga 15 m.

Poleg cele vrste naravnih lepot, ki jih nudi izlet v dolino Kamniške Bistrice razoznalemu očesu, je slap v Malem Predoslju, naravni most nad Predosljem, to je 20 m globoko ozko korito, ki ga je v teku stoletij izdolbla in trd apnenec hudourniška Bistrica...

Pri omembi Bistriške Bele, ki ji daje vodo višavje okrog Ojstrice, moram brž reči, da teče iz ostrca Kamniških planin ali Savinjskih Alp, kot hočejo nekateri, kar četrto rečič, ki jim pravijo Bela. Najprej je tu naša Bistriška Bela, potem sledi Luška Bela, ki priteče izpod Presedlaja pod Koroščico in se pri Lučah zlije v Savinjo...

Omeniti velja najdišče ostankov jamskih medvedov, ki so jih izkopali v manjši jami na pobočju Mokrice, zahodno od bistriške doline.

Iz doline je speljana 1640 m dolga vzpenjača na Šimnovec, ki leži 1415 m visoko na robu Velike planine, slovite po samosvoji arhitekturi pastirskih bajt.

KAJ PA IME BISTRICA?

Skoraj si ne morem kaj, da ne bi še zastal pri lepem vodnem imenu Kamniške Bistrice. Brž je treba seve reči, da poznamo samo na Slovenskem čez 20 vodnih imen Bistra in Bistrica.

Sprva pomislimo na bistro, čisto vodo. Toda v besedi se skriva drug pomen: bistra voda je hitrotekoča voda. Le rečičam in potokom, ki pridrve iz gora rečemo, da so Bistre ali Bistrice. Najbrž pa smemo podvomiti v razlago, da je bilo Bistra ime nekemu vodnemu božanstvu starih Ilirov, staroselcev, ki so se zlili z nami...

Najprisrčnejša pa je gotovo oznaka za potok, ki priteče izpod Sidraža, ovije Zakal in se pod Županjimi njivami izlije v Kamniško Bistrico - bistremu potoku je ime Bistričica! Gotovo edino ime na Slovenskem!

26

Dama ne more z diagonale b7-h1 in je njen nadzor nad poljem f1 povsem brez koristi.

V položaju na diagramu 55 (ROGOFF - PORTISCH; Biel, 1976) je videti kot da beli na liniji g veže nasprotnikovo damo na polje g7. V resnici je nasprotno. Črna dama drži belega v kleščah z vezavo na liniji g.

Način uveljavitve prednosti belega v položaju na diagramu 56 (PARMA - VELIMIROVIC, prv. Jugoslavije 1978) je zelo poučen. Beli ima lovski par, ki je močnejši od nasprotnikovih lahkih figur, lovca in skakača, ima pa tudi priložnost za takojšnjo zmagovito akcijo, ki jo omogoči vezava skakača na damo.

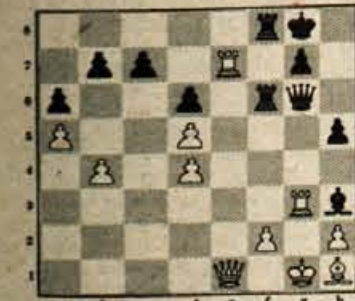

Diagram 55

- 1. h4!! 2. Tg7: + Na 2. Tg6: bi sledilo enostavno Tg6: + 3. Lg2 Tg2: + 4. Kh1 (Seveda ne 4. Kf1, zaradi Tgf2: + + 5. Kg1 Tf1+ z matiranjem.) Tgf2: 5. Te8 Tf1+ 6. Df1: Lf1: 7. Tf8: + Kf8: 8. Kf1: Kf7 in črni ima lahko dobljeno kmečko končnico. 2. Kg7: Beli se je vdal. Na 3. De7+ igra črni T8f7 in povsem onemogoči nasprotnika.

Diagram 56

- 1. Dc4!! Tc8 Ni dobro 1. ... Sa6, zaradi 2. La6: Dc4: 3. Lc4:, na 1. ... b6 pa odloči 2. b4. 2. Td1 Vezava na liniji c omogoči belemu, da sproščeno pripelje v središče dogajanja še trdnjavo. Preti Lc5:, Dc5: in nato Td8+. 2. ... h5 3. Lc5! Najenostavnejše! Zaradi nevarnosti na osmi vrsti je črni igral s kmetom h, toda s tem je oslabil kmeta g6. To beli izkoristi tako, da odstrani nasprotnikovega skakača in nemudoma zavzame s težkima figurama šestto vrsto. 3. ... Dc5: 4. De6 Kh7 5. Td6

Planinstvo kot vir narodnostne zavesti

Razstava Stol v Karavankah skozi čas je te dni ogled v Bohinjski Bistrici — Zbrano gradivo je plod prizadevnega dela odbora za triglavski muzej pri Planinskem društvu Dovje-Mojstrana

Bohinjska Bistrica — Dom Jože Pivca v Bohinjski Bistrici je kraj, kjer odbor za pohod na Stol in odbor za triglavski muzej pri Planinskem društvu Dovje-Mojstrana letos že pripravljata razstavo Stol v Karavankah skozi čas. Odprli so jo petek, ogledati pa si jo bo treba do 24. aprila.

Med krajšo svečanostjo ob odprtju razstave je okrog petdeset zbranih pozdravil tajnik Planinskega društva Bohinjska Bistrica, France Mazi. Obiskovalcem je o Stolu in njegovih pohodov nanj spregovoril eden prvih aktivnih borcev jeseniške čete Franc Konobelj-Slovenko, ki je med drugim dejal: »Stol in njegova okolica sta znana že iz časov, ko se je moral slovenski človek boriti za svoj narodnostni obstoj. Na njegov vrh so zahajali planinci, ki so jim bile drage naše slovenske gore. Prvi na Stolu so Piparji sprejeli sklep o ustanovitvi Slovenskega planinskega društva, kar naj bi imelo vpliv germanizacije v naši državi med avstroogrsko vladavino. Obujanje spominov na doživljanje, kot je bila borba 38 borcev jeseniške čete na najvišjem vrhu Karavank 20. februarja 1942. leta.

priča o težavnosti boja jugoslovan-skih narodov za narodnostno in socialno osvoboditev... In pohodi na Stol! Vse večja udeležba na njih potrjuje, da gre za akcije, na katerih lahko na najbolj nazoren način približamo dogodke iz najtežjih dni mlademu človeku in ga pripravimo na podobne preizkušnje... Razstava prikazuje pomen in veličino takih akcij. Gradivo na njej pa opazovalca tudi usmerja v obujanje revolucionarnih tradicij našega ljudstva...»

Zatem ko so se učenci osnovne šole Janez Mencinger iz Bohinjske Bistrice v kulturnem sporedu predstavili z recitacijami, je član odbora za triglavski muzej Ivan Jenko obiskovalce vodil po razstavi. Obrazložil je prikazano gradivo in dokumente o zgodovini Stola, izgradnji koč na tem območju, bitki jeseniške čete z Nemci na Stolu in njenih borcih, počastitvi desetletnih bitke in zimskih spominskih pohodih na Stol.

Gradivo za razstavo, ki so jo javnosti prvič predstavili v dneh letošnjega jubilejnega pohoda na Stol v Zirovnici in so si jo marca ogledali številni obiskovalci na Jesenicah, je odbor za triglavski muzej

zbral skoraj leto dni. Pri tem mu je nudil pomoč zlasti jeseniški tehniški muzej, sodelovali pa so tudi mnogi posamezniki. Ker so vtisi dosedanjih obiskovalcev razstave v glavnem pohvalni, bo odbor še naprej zbiral gradivo za razstavo o Stolu. Kot je povedal predsednik odbora Avgust Delavec, je to le del njihove dejavnosti pri zbiranju gradiva o našem planinstvu in zgodovini narodno-osvobodilnega boja. Ob skromnih finančnih sredstvih so z amaterskim delom doslej uspeli zbrati okrog petsto muzejskih eksponatov o planinstvu. Težava pa je v tem, da nimajo prostorov za razporeditev gradiva in ureditev stalnih muzejskih zbirk, zato le občasno prirejajo razne razstave na Gorenjskem.

S. Saje

Borec jeseniške čete Franc Konobelj-Slovenko si ogleduje razstavo Stol v Karavankah skozi čas v Bohinjski Bistrici — Foto: S. Saje

Srečanje kot spodbuda

Na minulem srečanju gledaliških skupin Gorenjske se je predstavilo več amaterskih odrov. — Najboljši na republiško srečanje — Zgledna organizacija

Jesenice — Od 3. do 6. aprila je Zveza kulturnih organizacij na Jesenicah skupaj z amaterskim gledališčem Tone Čufar zgledno pripravila 23. srečanje gledaliških skupin Gorenjske.

Od januarja do marca so si člani komisije na raznih odrih Gorenjske ogledali predstave, ki so se pripravile za srečanje gledaliških skupin, ki je bilo letos prvič v organizaciji amaterskega odra in na enem kraju. Ogledali so si predstave Prešernovega gledališča Kranj, gledališča Tone Čufar z Jesenic, gledališča Tržič, Svobode iz Bohinjske Bistrice, Svobode iz Ribnega, iz Zirovnice, Javornika in Koroške Bele ter predstavo KUD Simon Jenko iz Mavčič. Na sklepno prireditve so se uvrstile predstave Prešernovega gledališča Kranj z delom Samuela Becketta Čakajoč na godota. DPD Svobode Rudi Jedretič Ribno z Molierovim George Dandin ali Kaznovani soprogi. Tržičani s Frelhovim delom Vrnili se je in Jeseničani z delom Heinricha Kleista Razbiti vrč.

Srečanje gledaliških skupin Gorenjske ni bilo tekmovalnega značaja, s srečanjem so želeli le predstaviti in opozoriti na amatersko kulturno dejavnost na Gorenjskem.

Izkazalo se je, da so gorenjski amaterski delavci, ki jih združuje delo na odrih, vsi po vrsti izredni ljubitelji gledališča, zagnani in iskreno predani odrom. Kvaliteta predstav pa je bila različna, saj se marsikateri odri otepaajo z več težavami, od strokovnega vodstva do pomanjkanja igralcev, od tlesnih prostorov do pomanjkanja denarja. Na drugi strani pa delajo na Gorenjskem gledališča, predvsem kranjsko in jeseniško, ki so domala že profesionalna po kvaliteti in stopajo z našimi poklicnimi gledališči. Ta gledališča imajo za seboj dolgoletno tradicijo, izkušnje, ki bogatijo nove igralce, ki se vključujejo med starejše na amaterskem odru.

Srečanje, ki so si ga ogledali predstavniki republiške komisije in izbrali najboljše predstave za republiško srečanje gledaliških skupin, je bilo dobrodošlo in toplo sprejeto, želeli bi si še več predstav, ki so jih naši amaterski odri sponožni ponuditi občinstvu. Prav gotovo je minulo srečanje spodbuda za nadaljnje delo vseh igralcev, ki kljub težavam vztrajajo pri gledališču in s tem bogatijo sebe in gledalce, ki spremljajo njihovo amatersko delo.

D. Sedej

Tomaž Domicelj in Jani Kovačič v Iskri

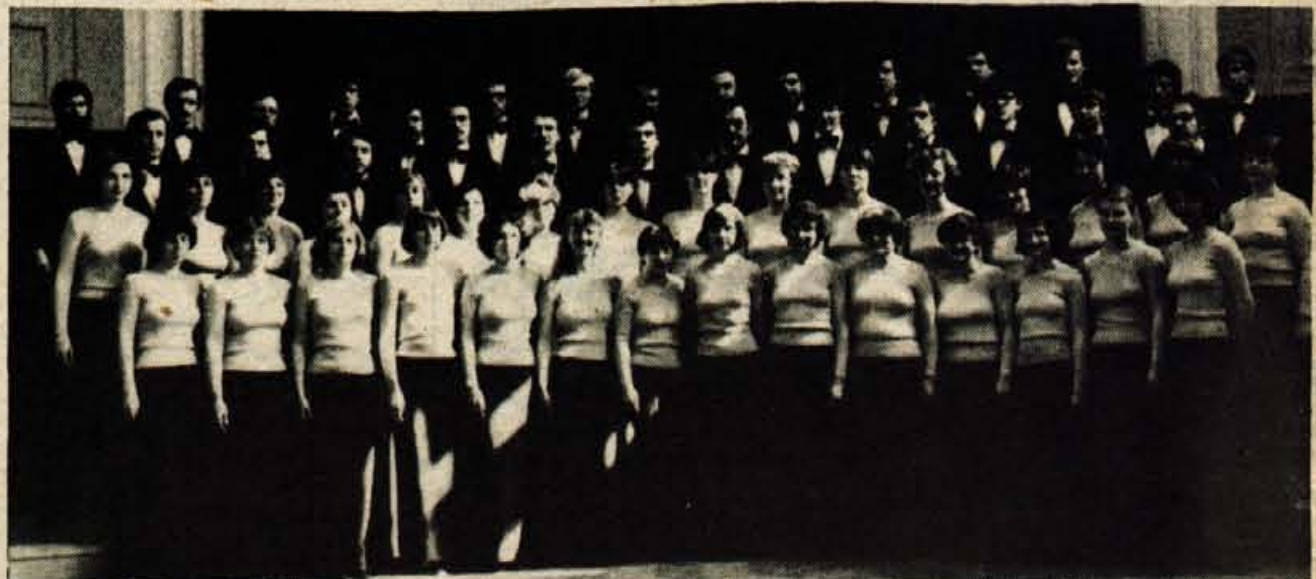
Kranj — V petek, 18. aprila, bo ob 18. uri v delavski restavraciji Iskra na Laborah zanimiv koncert. Predstavila se bosta dva vodilna glasbenika — individualista slovenske glasbene scene — Tomaž Domicelj in Jani Kovačič.

Jani Kovačič se je Iskrašem že predstavil na lanskoletni prireditvi Iskra poje, kjer je nastopil kot gost. Tokrat bo svoj ustvarjalni opus predstavil bolj celovito. Kajpak tudi znamenita »Škofljica« ne bo manjkala. Slovenski glasbeni kritiki menijo, da je Kovačič eden najtehtnejših avtorjev z domače mlade glasbene scene. Njegova duhovita prostestno rockersko nastrojena besedila, satirično kritične osti in bodice,

izjemna idejnost v celotnem glasbeno izpovednem pristopu, dobro igranje kitare, nenavadno in zanimivo petje, sposobnost komunikacije s katerimkoli občinstvom — vse to so prednosti, ki mu zagotavljajo pomembno mesto v jugoslovanskem rocku.

Tomaža Domicelja pa tako vsi poznamo. Kljub nekaterim začetnim odporom se je že zdavnaj vrasel v nas in brez njega si skoraj ne bi mogli predstavljati domačih glasbenih dogodkov. Trenutno je fant v Londonu, kjer si nabira novih glasbenih spoznanj. Vse, kar bo tam nabral, bo po vrnitvi v domovino najprej predstavil Iskrašem.

K. Mohar

Najboljši med najboljšimi — Akademski komorni zbor iz Kranja je eden izmed treh zlatih nagrajencev letošnjega tekmovanja slovenskih odraslih pevskih zborov »Naša pesem«, ki je od petka do nedelje potekalo v Mariboru. Zlati plaketi mesta Maribora sta prejela še mešani pevski zbor Obala Koper in Consortium musicum iz Ljubljane. Na koncertnem večeru so zbrali več kot 90 odstotkov možnih točk in zlato odličje jim pomeni pot na mednarodna tekmovanja in nastope. Mariborskega tekmovanja se je udeležilo 28 zborov in že sam izbor ni bil lahek, saj imamo v Sloveniji domala 800 zborov, z zborovskim petjem pa se ukvarja nekaj deset tisoč Slovencev.

Koroška v besedi, pesmi in sliki

Petek se v Trziču začnejo Koroški dnevi — Delomke iz del pesnikov in pisateljev bo predstavil Polde Bibič, bogato pevsko kulturo pa mešani zbor Jakob Petelin Gallus — V paviljonu NOB otvoritev razstave del slikarja Valentina Omana

Tržič — Na pobudo Skupine pri organizaciji pomaga kultura in izobraževanje bodo v petek ob 18. uri v Cankarjevem domu v Trziču Koroški dnevi, vsebinsko pripravitev, ki bo približno literarno, likovno in glasbeno kulturo slovenske narodne umetnosti z druge strani Kara-

voritvena slovesnost, imenovani so jo Koroška v besedi in pesmi, bo prinesla izbor iz del koroških pesnikov in pisateljev: Jakob Hartman, Andreja Kokota, Valentin Polanska, Florjana Polanska in Janka Messnerja. Predstavil jih bo gledališki igralec Polde Bibič, na prireditvi pa bodo imeli poslušalci priložnost slišati tudi pozdravitni.

Polde Žvokelj v Creini — Krajski individualist Jože Žvokelj bo v četrtek, 17. aprila, ob 19. uri pri dolgih pripravah nastopil za kranjske poslušalce. Koncert bo v hotelu Creina. Jože bo predstavil lastne pesmi, ki govorijo pretežno o življenju mladih, po svoji obliki pa le najbolj spominjajo na glasbo po slovensko. Kot gost bo nastopil njegov prijatelj Brane Novak, obetaven kitarist, ki sicer sodeluje s skupino Naša stvar iz Obale Lake. — K. Mohar

Večer v Cankarjevem domu bo s koroškimi pesmimi popestril mešani pevski zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca, ki ga je pred dvajsetimi leti ustanovil profesor dr. France Cigan. Zbor goji umetno in narodno glasbo. O njem je ustanovitelj in prvi dirigent nekoč dejal: »Najvidnejša lastnost in najlepša, ki krasa Gallusove pevce, je junaški idealizem, s katerim žrtvujejo svoj prosti čas in del svojega zasluga, da morejo samo doživeti v zboru lepoto naše slovenske pesmi in se usposablja, da jo morejo posredovati tudi drugim. Uspehi Gallusovega zbora so sadovi skupnega dela in prizadevanj skupine idealistov, ki hoče graditi, ne pa že obstoječe razdirati.«

Poldruugo uro kasneje, ob 19.30, bodo v galeriji NOB odprli razstavo del akademskega slikarja Valentina Omana, člana likovne skupine Mladje iz Celovca in dobitnika številnih mednarodnih nagrad. Zanimivo pri njem je, da ustvarja brez osnutkov. Zanj je vsak kvadratni meter nova ploskev, kjer se da presenetiti. Pušča kar največ skrivnostnega. Prav zato njegovih del ni mogoče spregledati niti doledati. Tematika upodobljenega ga zanima šele drugotno, čeprav je osnovni motiv njegovega ustvarjanja človeška figura. To pa ne pomeni, da Oman slika nereflaktivno, tja v slepo. Med njegovim ustvarjanjem obstaja stalen dvogovor med čustvenim in razumskim. Predsednik kluba Mladje Franc Kattnig pravi, da slikar ne verjame, da bi s svojim slikarstvom mogel kratkoročno spremeniti svet. Kljub temu pa odločno vztraja na dolgoročnem poslanstvu umetnosti. Ta po njegovem dela ljudi dovezetnejše, občutljivejše, tako da je sprememba sveta zaradi miselnosti teh ljudi mogoča. Razstava del Valentina Omana bo v paviljonu odprta do 14. maja, in sicer vsak dan od 16. do 18. ure.

Petkovi prireditvi pa Koroških dnevov v Trziču se ne bosta sklenili. Skupina 77 je za 25. april pripravila razstavo v Kur-nikovi hiši. Predstavil se bo slikar samorastnik Ernst Arbeitstein. Njegova dela so nastajala med slovenskimi kmeti na južnem Koroškem pa tudi v Sloveniji, zato nosijo v sebi nekaj tipično slovenskega.

Koroške dneve v Trziču bo 14. maja sklenilo predavanje dr. Ceneta Avgušтина o kulturnih spomenikih na Koroškem.

H. Jelovčan

Dopisniki poročajo

SAHOVSKO PRVENSTVO
Mladinsko društvo Tržič je organ...

MUSPEŠNEJSI KONDOR
V tekmovanju osnovne šole na Trati je bilo...

mladinci - mladinci: 1. Ivko Bo...

TRULJNI TEK V RADOVNI
Radovni je bil tradicionalni tek, ki ga je organizirala...

VODI V NAMIZNOTENISKI LIGI
Namenjena namizni tenisu je letos orga...

TEKMOVANJE ZMAJARJEV
Na Radovni je bilo že drugo tekmovanje zmajarjev...

TRIGLAV PETI, LOKAINVEST
ENAJSI - V Zalcu je bil turnir kadetsk...

Derbi Savi

Medtem ko so nogometaši selekcije Triglava nastopili v Smartnem, pa tudi re...

Velja pohvaliti tudi nogometaše kadet...

Rokomet

Preddvorčanke
dobile v gosteh

KRANJ - V tem kolu moške in ženske druge zveze in republiške lige so gorenj...

Bera točk je polovična. Izkazala sta se...

V slovenski ligi so Preddvorčanke gos...

Izidi - moški - Union Dalmacija: Jelo...

Pari prihodnjega kola - moški - Jelo...

Našli mrtvega

Tržič - V petek, 11. aprila, dopoldne, so pod previsno skalo v Dolini ob cesti za Jelendol našli mrtvega Leopolda Radiča (roj. 1941) iz Tržiča. Pokojini je ležal na razgrnjenem plašču, ob sebi pa je imel še eno steklenico žganja. Zdravnik je ugotovil, da je Radič umrl zaradi podhladitve. Pokojnega so pogrešali že ob 23. marca, ko so ga nazadnje videli v Dolini. Sorodniki in občani so ga odtlej iskali zaman.

Nesreča s puško

Radovljica - V četrtek, 10. aprila, popoldne se je v gozdu nedaleč od Otoč prijetila nezgoda s strelnim orožjem. Stanislav Žibert s Posavca je pripeljal svojega psa k lovcu Radotu Kotniku na Otoče, da bi ga ta ustrelil. Psa sta odpeljala v gozd in ga privezala za drevo. Lovec je dvakrat ustrelil v psa, vendar pa obkraj neuspešno, tako da sta se z Žibertom sporekla. Med prerivanjem je Kotnik padel na hrbet, puška se je sprožila in šibre so Žiberta zadele v spodnji levi del lica. Ranjenega so prepeljali v Klinični center.

Smrtna nezgoda
v gozdu

Radovna - V petek, 11. aprila, dopoldne se je v gozdu pri Srednji Radovni smrtno ponesrečil Franc Cufar (roj. 1936) iz Zg. Gorij. Delavci GG Bled so žagali drevesa, ki jih je lani podrl veter. Ko je padla bukev čez drugo že podro drevo, ki ni povsem ležalo na tleh, je drugi konec bukve sunkovito dvignilo od tal in močnejša veja je udarila Cufarja v desno stran telesa. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico, vendar pa je še istega dne umrl.

Padel pri sestopu

Tržič - V nedeljo, 13. aprila, okoli 18. ure se je pri sestopu s Kriške gore poškodoval Marjan Perne (roj. 1957) iz Sebenj. Ko se je vračal še s tremi prijatelji, mu je na strmem skalnem pobočju spodrsnilo, da je padel in se kotlil kakih 200 metrov po pobočju. Ranjenega so reševalci prenesli večer do vznožja, od koder so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Iščejo planinca

Jesenice - Včeraj zgodaj zjutraj so začeli iskati Romana Domevška in Vlada Bučka, oba v Jesenic. V soboto, 12. aprila, sta odšla s doma in povedala, da gresta proti Aku pod Špikom. Vrniti pa sta se nameravala v nedeljo, 13. aprila, popoldne. Zvečer so svojci, potem ko so ju že sami iskali, sporočili postaji milice in gorski reševalni, da ju pogrešajo.

Kranj - V kranjskih mestnih krajevnih skupnostih so konec prejšnjega tedna občani dodobra počistili kleti in podstrešja ter okolico hiš ter se znebili stare šare, ki je sicer ne morejo stlačiti v smetnjake ali pa odpeljati v smetiščno jamo. V dveh dneh, kolikor je trajal odvoz kovovnega materiala, so delavci Dinosa in Surovine odpeljali 54 ton kovinskih odpadkov, več kot 2 toni in pol papirja, delavci Komunalnega podjetja pa še 480 kubikov raznega drugega odpadnega materiala. (L. M.) - Foto: F. Perdan

NESREČE

PREHITRO Z MOTORJEM

Kranj - V četrtek, 10. aprila, nekaj pred 23. uro se je na lokalni cesti v Zg. Bitnjah pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Jože Rahne (roj. 1957) iz Zg. Bitenja je v ovinku zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na bankino, trčil v živo mejo, nato pa sta s sopotnico padla. V nesreči je voznik Rahne dobil pretres možganov, sopotnica Barbara Juvan pa je bila lažje ranjena.

NEIZKUŠEN ZA VOLANOM

Naklo - Na magistralni cesti v Bistrici pri Naklem se je v petek, 11. aprila, ob 4. uri zjutraj pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Andrej Lukan (roj. 1961) iz

Radovljice je peljal po klancu navzdol proti mostu na Bistrici; v blagem ovinku pred mostom ga je zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati, podrsal je ob drsno ograjo na desni strani, nato ga je odbilo v levo, pa spet v desno, trčil v robnik in obstal. Voznika je vrglo iz avtomobila in so ga huje ranjenega prepeljali v Klinični center. Škode na vozilu je za 80.000 din.

NEPREVIDNO V KRIŽIŠČE

Moste - V petek, 11. aprila, nekaj pred 12. uro se je v križišču magistralne ceste in lokalne ceste pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Vojko Ferjan (roj. 1961) z Jesenic je peljal po lokalni cesti v križišče z magistralno in počakal, kjer je mimo peljal avto-bus; nato pa je spjel, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, tako da je vanj trčil reševalni avtomobil, ki ga je prav tedaj proti Jesenicam vozil Vid Fabjan z Blejske Dobreave. Voznik rešilca je sicer zaviral, vendar pa nesreče ni mogel preprečiti. Na srečo je bil motorist le lažje ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilih je za 130.000 din.

OTROK ZAPELJAL PRED AVTO

Škofja Loka - V četrtek, 10. aprila, ob 17.30 se je v naselju Binkelj pripetila prometna nezgoda. Sedemletna Marija Hafner iz Binklja se je peljala s kolesom po lokalni cesti proti regionalni cesti. V križišču je prevozila znak stop in zapeljala na prednostno cesto prav pred osebni avtomobil Janeza Cankarja (roj. 1941) iz Škofje Loke. Voznik je deklico prepoznal opazil, da bi lahko preprečil trčenje. V nesreči je bila kolesarka le lažje ranjena.

VOZIL PO LEVI

Škofja Loka - Na lokalni cesti na Lipici se je v soboto, 12. aprila, nekaj po 14. uri pripetila prometna nezgoda. Voznik neregistriranega motornega kolesa Danilo Mesarec (roj. 1957) je vozil proti križišču na Lipici in v preglednem ovinku vozil po levi ter zato trčil v osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal voznik Milan Kuzmič (roj. 1956) iz Škofje Loke. V nesreči si je voznik zlomil nogo, 3-letna Darja Kokalj pa je bila le lažje ranjena.

PREHITRO V OVINEK

Lesce - Na regionalni cesti Lesce-Bled v betinskem klancu se je v soboto, 12. aprila, ob 17.23 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Tomaž Ribnikar (roj. 1948) iz Ljubljane je v levem nepreglednem ovinku po klancu navzdol zapeljal v desno na bankino, začelo ga je zanašati in je bočno trčil v osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal Jože Mesnik (roj. 1929) iz Ljubljane. V nesreči sta bila voznik Mesnik in sopotnica lažje ranjena, voznik Ribnikar pa si je zlomil rebra. Škode na vozilih je za 120.000 din. L. M.

Manj žalosti
na vozniških izpitih

Pravilnost in zanesljivost kandidatov na izpitih za voznike motornih vozil se zboljšujeta: praktični del izpita je leta 1975 opravilo 30 odstotkov kandidatov, teoretičnega pa 42 odstotkov kandidatov, lani pa je bilo na praktični vožnji uspešnih 45 odstotkov kandidatov, na teoretičnem preizkusu pa okrog 60 odstotkov kandidatov

Kranj - Republiški sekretariat za prometne zadeve je ustanovitelj komisije za izpite voznikov motornih vozil. Komisija komisija preverja kandidatur iz kranjske, škofljanske, trbiške in deloma tudi radovljanske občine. Komisija združuje predstavnike in namestnike šefa občinskega odbora, predsednika in namestnika šefa občinskega odbora ter administrativno in tehnično osebje, njeno delo pa se opravi v pristojbin za izpite za voznike motornih vozil, za voznike kmetijskih traktorjev, za preizkuse voznikov koles s pomožnim motorjem, za voznike motokultivatorjev in delovnih strojev ter izpiti za voznike pri preverjanju znanja in izpolnitve prometnih predpisov ter vožnje na predlog sodišča, organa za varnost ali organa javne varnosti. Po vsaki se zadnje čase vedno bolj razvijajo.

ljalo izpit iz vožnje 6169 kandidatov, 2611 jih je bilo uspešnih. K izpitu za voznike kmetijskih traktorjev se je prijavilo 71 kandidatov, 8 se jih ni odzvalo vabilu. Teste je opravljalo 63 kandidatov: 31 uspešno, 32 pa ne. Praktični del izpita je opravljalo 32 kandidatov, 30 jih je dobilo dovoljenje, dva pa ne. Prav tako je komisija preizkusila znanje 996 kandidatov za voznike motokultivatorjev in koles z motorjem. 42 odstotkov jih je bilo uspešnih.

Poročilo komisije za vozniške izpite ugotavlja, da se znanje kandidatov zboljšuje, pri čemer imajo največ zaslug avtošole. Leta 1975 je opravilo praktični del izpita le 30 odstotkov kandidatov in 42 odstotkov teoretični del, lani pa je praktični del izpita opravilo 45 odstotkov kandidatov, teoretičnega pa kar 60 odstotkov. Avtošole imajo kvalitetnejši sistem dela, vozniki instruktorji pa morajo stalno preverjati znanje, praksa pa so tudi strokovna srečanja članov izpitne komisije z instruktorji. Slednji so seznanjeni z merili komisije in tako lažje usposablja kandidate. Žal je instruktorjev premalo in zato ni možna selekcija med dobrimi in slabšimi.

Problem, na katerega opozarjajo v Kranju, pa je dolga čakalna doba na zdravniški pregled. Čakati je treba po več mesecev, medtem ko so tečajji prve pomoči pogostejši. Rednejši zdravniški pregledi so torej ozko grlo in njim kaže posvetiti letos več pozornosti. J. Košnjek

Po nekakšnem zatišju v prvih dveh mesecih letošnjega leta, ko je bilo razmeroma malo prometnih nesreč na gorenjskih cestah, pa so tako marca kot tudi v prvih dveh tednih aprila nesreče spet pogostejše in tudi s hujšimi posledicami: tako se je končala tudi tale vožnja zastave 750, ko je voznik pod vrhom Šmarjetne zapeljal s ceste in se povalil po pobočju 300 metrov niže. - Foto: F. Perdan

Poliks ŽIRI
TOZD Lahka obutev

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

2 PREŠIVALK

Pogoji: KV prešivalka ter nad 1 leto delovnih izkušenj

2 NK DELAVK

OBRATNEGA MEHANIKA

Pogoj: KV strojni ključavničar ter 5 let delovnih izkušenj in izpit iz varstva pri delu

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Prošnje pošljite na naslov Komisija za delovna razmerja TOZD lahka obutev, Poliks Žiri, v 15 dneh po objavi.

KS ZSMS GORENJSKA PREDILNICA ŠKOFJA LOKA

V počastitev dneva mladosti organizira Koordinacijski svet Zveze socialistične mladine Gorenjska predilnica Škofja Loka dne 19. 5. 1980 v kinodvorani »SORA« v Škofji Loki javno zabavno – glasbeno prireditev »GLAS MLADIH«. Zato vabimo mlade pevce amaterje, da se do vključno 25. aprila 1980 prijavijo na naslov: KS ZSMS Gorenjska predilnica, 64220 Škofja Loka ali po telefonu 60-631 int. 32.

Zaželjene so revolucionarne pesmi v novejši izvedbi. O avdiciji, ki bo predvidoma do 10. maja, boste obveščeni naknadno.

Jelovica
Lesna industrija
Škofja Loka, Kidričeva 58

objavlja zbiranje prijav

ZA DELO V ČASU ŠOLSkih POČITNIC

v proizvodnih obratih v Škofji Loki, Gorenji vasi, Sovodnju, Preddvoru in Kranju.

Za delo se lahko prijavijo učenci, dijaki ali študenti, najkasneje do 30. aprila 1980 na naslov: JELOVICA, lesna industrija, Škofja Loka – kadrovska služba s pripisom »za počitniško delo«.

Kandidati naj v vlogi navedejo čas, v katerem bi želeli delati. Za delo bodo izbrani kandidati, ki bodo opravljali delo najmanj 30 dni. O izboru kandidatov bomo kandidate obvestili do 20. maja 1980.

ČGP Delo TOZD Prodaja Podružnica Kranj Koroška 16

sprejme takoj **RAZNAŠALCA-KO** jutranjika DELO naročnikom na dom, v Trzinu.

Delo je pogodbeno, v jutranjih urah, primerno za dijake, študente, gospodinje in upokojenke.

Ponudbe pošljite na ČGP Delo, TOZD Prodaja, Podružnica Kranj, Koroška 16.

Razpis velja osem dni po zadnji objavi.

GOZDNI BONTON

Ne obsekavaj drevja, ne teptaj mladih nasadov, ne poškoduj skorje dreves

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

z n.sol.o. Kranj, C. JLA 2

TOZD KOOPERACIJA RADOVLJICA

objavlja na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas:

KV DELAVCA ALI DELAVCA BREZ POKLICA

za opravljanje del in nalog v kmetijski proizvodnji na delovišču v Poljeh

Posebni pogoji:

– vozniški izpit B kategorije, veselje do dela v kmetijski proizvodnji

Kandidati naj pošljejo pismene vloge Splošno kadrovskemu sektorju KŽK, Kranj, C. JLA 2, v 15. dneh po objavi.

novе ugodnosti za imetnike hranilnih vlog v devizah

Novi predpisi na področju deviznega varčevanja občanov prinašajo imetnikom hranilnih vlog na deviznih računih in deviznih hranilnih knjižicah vrsto ugodnosti ter zanimivih olajšav. Tako si občan z vezavo deviz pridobi pravico do takojšnjega gotovinskega posojila v višini dinarske protivrednosti vezanih sredstev. Pri tem je doba vezave enaka dobi vračanja posojila ter znaša najmanj 6 in največ 60 mesecev, posojilo pa banka izplača občanu v dinarjih na njegov tekoči račun ali hranilno knjižico. Občan lahko dobi posojilo v znesku najmanj 10.000.– dinarjev, medtem ko banka zgornje meje ne postavlja.

Z ustanovitvijo deviznega računa ali devizne hranilne knjižice imetnik ustvari enega od pogojev za pridobitev posojila za nakup, zidavo ali večjo preureditev stanovanja oziroma stanovanjske hiše ali za razširitev zasebne kmetijske, obrtne in druge dejavnosti v Jugoslaviji. Občan se pri tem lahko odloči za vezavo deviznih prihrankov, ali pa izbere prodajo deviz banki ter si tako zagotovi še večje ugodnosti. S prodajo deviznih sredstev banki je občan odslej oproščen tudi plačila prometnega davka pri nakupu blaga trajnejše vrednosti, ki ga navaja poseben odlok.

Kadar občan ob potovanjih v tujino potrebuje svoja devizna sredstva v večjem znesku, mu banka zaradi varnejšega poslovanja lahko izroči bodisi poseben devizni ček Ljubljanske banke, ki ga imetnik po prihodu v drugo državo vnovči pri tuji banki, bodisi potrebno število potovalnih čekov, s katerimi občan razpolaga pri plačilih blaga in storitev na tujem. Imetnik deviznega računa ali devizne hranilne knjižice Ljubljanske banke pa lahko postane tudi član Diners Cluba ter uporabnik kreditne kartice te mednarodne organizacije.

Krajevna skupnost Železniki

Delovna skupnost KS

razpisuje prosta dela in naloge

NATAKARJA (ice)

v bifeju plavalnega bazena

Pogoj:

– kvalificiran ali priučen natakar

Delo poteka v izmenah, sobotah, nedeljah in praznikih.

OD po pravilniku o razporejanju OD in učinku.

Delovno razmerje bo nujeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Stanovanja ni na razpolago. Rok razpisa 15 dni po objavi.

Prijave pošljite na tajništvo KS Železniki.

Gimnazija Kranj

64001 Kranj Koroška 13

razpisuje prosta dela in naloge

DELAVCA ZA POMOČ V TAJNIŠTVU IN RAČUNOVODSTVU

Delo se združuje za nedoločen čas s polovično delovno obveznostjo in poskusnim delom treh mesecev.

Pogoj:

– 2 letna ali 4 letna srednja šola administrativne ali ekonomske smeri

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa. Nastop dela 1. maja 1980.

Ljubljanska banka

Združena banka, Ljubljana n. sub. o.

Reklamna sporočila v Gorenjski

GLAS

bere preko 90.000 bralcev

INEX | adria aviopromet | ljubljana

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

PREVZEMANJE IN SKLADIŠČENJE MATERIALA

za oskrbo potnikov in opremljanje letal ter priročnih skladišč

zaposliti želimo enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom, akontacija OD od 5.900 do 6.900 din

Pogoji: - osnovna šola in tečaj za skladiščno poslovanje
- šoferski izpit B kategorije
- dve leti delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih del in nalog ali brez delovnih izkušenj

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Inex Adria Aviopromet, Titova 48, Ljubljana v 15 dneh po objavi. Vlog, ki jim ne bodo priložena dokazila o izpolnjevanju pogojev ne bodo upoštevani.

Kandidati lahko dobe podrobnejše informacije po telefonu št. (064) 23-647.

DO MIG
Tozd Posestvo in TMK
Škofja Loka, Suha 1

Komisija za medsebojna razmerja TOZD Posestvo in TMK Škofja Loka objavlja prosta dela za opravljanje nalog za nedoločen čas

1. VOZNIKA TRAKTORJA
- popolna osnovna šola.
- izpit za voznika traktorja

2. SKLADIŠČNEGA DELAVCA V MEŠALNICI
- 5 delavcev
- popolna osnovna šola

Pod točko 2 je možna priučitev za mlinarja in voznika viličarja.

Kandidati naj dostavijo pismene vloge v roku 15 dni po objavi na naslov: DO MIG TOZD Posestvo in TMK Škofja Loka, Suha 1.

Kemična čistilnica in pralnica

Blatca

Škofja Loka

Komisija za delovna razmerja razglašča prosta dela in naloge
VODENJE PISARNE

Pogoji: - dokončana 4-letna srednja šola upravno-administrativna smer.
- 2 leti delovnih izkušenj

Poskusno delo dva meseca.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Kemična čistilnica in pralnica Bistra Škofja Loka, Spodnji trg 27, z oznako Komisija za DR.

Center slepih in slabovidnih
Dr. Antona Kržišnika
Škofja Loka

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja z dne 4. 4. 1980 naslednja prosta dela in naloge:

1. STATISTIKA IN ANALITIKA
2. MATERIALNO-BLAGOVNEGA KNJIGOVODJE
3. PRIUČENE SOBARICE

Kandidati morajo za opravljanje del in nalog poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Pod 1.: ekonomska srednja šola in 5 let delovnih izkušenj
- Pod 2.: ekonomska srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj
- Pod 3.: priučena sobarica in 6 mesecev delovnih izkušenj

Pod 1. se sklone delovno razmerje za določen čas s polnim delovnim časom zaradi nadomeščanja delavke med porodniškim dopustom, Pod 2. se sklone delovno razmerje za določen čas s polnim delovnim časom zaradi nadomeščanja delavke, ki je odsotna z dela zaradi bolezni Pod 3. pa se sklone delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pismene prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Center slepih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika, Škofja Loka, Stara loka 31 - komisija za delovna razmerja.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končani objavi.

Gorenjska kmetijska zadruga
TZE SLOGA
Kranj

Zbor delavcev objavlja prosta dela in naloge

VODJE PRODAJALNE KMETIJSKE MEHANIZACIJE PLANINA

Kandidati naj poleg splošnih izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba strojne ali agronomske smeri
- veselje do dela z ljudmi

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Nastop dela je možen takoj. Poskusno delo traja tri mesece. Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh od objave na naslov: GKZ, TZE Sloga, Gasilska 5, Kranj. O izidu izbire bodo vsi kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

Podjetje za PTT promet
Kranj n. sol. o.
Poštna ul. 4

OBVESTILO

Telefonski naročniki - na območju Jesenice in občine Trzic v avtomatskem mednarodnem prometu

obveščamo telefonske naročnike vključene v ATC

**JESENICE
KRAJSKA GORA
MOJSTRANA
ŽIROVNICA
TRŽIČ IN KRIŽE**

da lahko avtomatsko vzpostavljajo zveze v mednarodnem prometu.

V avtomatski mednarodni telefonski promet so bile pred tem že vključene ATC iz območja občin KRANJ, ŠKOFJA LOKA IN RADOVLJICA.

Tako lahko vsi telefonski naročniki na Gorenjskem sami avtomatsko izbirajo naročnike v drugih državah.

Navodila za vzpostavljane avtomatskih mednarodnih telefonskih zvez so objavljena v telefonskem imeniku.

Informacije dobite na telefonski številki 988.

Paket rezervne hrane „danes in jutri 84“

za 4 člansko družino
3 obroki
7 dni

Z razvojem naše samoupravne socialistične družbe smo dosegli tudi na področju graditve splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pomembne uspehe, predvsem zaradi dejstva, ker sta ljudska obramba in družbena samozaščita sestavni del človekovih in samoupravnih pravic in dolžnosti. To daje delavcem in občanom široke možnosti za ustvarjalno in samoiniciativno delovanje, tako v združenem delu, KS in družbeno-politični skupnosti glede organiziranja, opremljanja in preskrbe prebivalstva z živili. Eden izmed pomembnih dejavnikov v funkciji preskrbe je tudi akcija z geslom

„DANES IN JUTRI 84“

saj praktično rešuje eno izmed važnejših nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, to je zagotovitev minimalne rezerve živil v vsakem gospodinjstvu.

Znanstveno-sociološke ugotovitve so pokazale, da so rezerve hrane predvsem v večjih urbaniziranih stanovanjskih soseskah glede na nov način preskrbe in prehranske navade nezadostne in ne zagotavljajo niti najnujnejše prehrane v izjemnih situacijah.

Temeljni element, ki izhaja iz izkušenj in načel NOB, in daje celovitosti sistema ljudske obrambe in družbene samozaščite specifičen poudarek, je človek-delavec in občan, edini ki se lahko v organiziranih in pripravljenih akcijah bori tudi proti moderni vojaški tehniki in premaguje s svojo voljo in sposobnostjo tudi največje elementarne stihije.

Prav zaradi tega je prehrana prebivalstva bistven element v republiški akciji „Nič nas ne sme presenetiti“. Ta sistem aktivnosti je v delovni organizaciji HP Kolinska časovno pogojeval tudi pospešeno pripravo proizvodnje in sestave paketa rezervne hrane v temeljni organizaciji Slovenj Gradec.

Vsebina paketa rezervne hrane

„DANES IN JUTRI 84“

omogoča kompletno prehrano štiričlanski družini po 3 obroke za 7 dni - 7 dni x 3 obroki x 4 osebe = 84 z dopolnilnimi obroki suhega sadja, mleka in vitamina C.

Pri sestavi paketa so strokovnjaki upoštevali predvsem biološko vrednost jedi, obliko in hitrost priprave jedi oz. obrokov. Paket je primeren tudi za manjše družine, saj so konzerve praviloma 2-porcijske. Paket tehta 25 kg.

Prehrabeni paket, ki vsebuje 45 izdelkov prehrabene industrije Jugoslavije, je sestavljen tako, da zadovoljuje dnevne fiziološke potrebe po kalorični plati. Dnevni obrok (na osebo) ima kalorično vrednost 1900 kalorij in vsebuje 55% beljakovin poleg ogljikovih hidratov, mineralov in vitaminov, katerih kalorična vrednost povsem zadostaja dnevnim potrebam človeškega organizma.

Vsebino paketa je podrobno pregledala in potrdila komisija strokovnjakov s področja prehrane, ki jo je imenoval republiški komite za tržišča in cene. Paketu je priložena brošura, ki vsebuje navodila za pripravo jedi iz prehrabene paketa in kompletne jedilnice za 7 dni, kar vsekakor olajšuje hitro in pravilno pripravo obrokov. Jedi, vsebovane v paketu, bodo uporabne najmanj

leto dni, nekateri izdelki tudi dlje, tako, da bo družina ta prehrabeni paket postopoma obnovljala.

Cena paketa je 1.320,00 din, cena izdelkov v paketu pa je za približno 20% nižja od maloprodajnih cen.

Da bi delovnim ljudem in občanom poenostavili nakup paketa

„DANES IN JUTRI 84“

sta zveza sindikatov in SZDL, kot temeljna nosilca in politična dejavnika na področju uresničevanja ljudske obrambe in družbene samozaščite, ustvarila skupno z delovno organizacijo HP Kolinska možnost obročnega plačevanja paketa.

Tako bo zveza sindikatov, kot najširši družbeno-politični dejavnik delovnih ljudi, konkretno vodila eno izmed svojih številnih nalog ter tako omogočala delavcem najoptimalnejšo preskrbo z rezervno hrano. Osnovne organizacije v vsaki temeljni organizaciji bodo evidentirale kupce in poskrbele

za brezobrestno plačevanje (4 obroki). Obroki se bodo odplačevali, kot vsa ostala posojila pri izplačilu osebnih dohodkov.

Drugi način pa je direktno naročilo in plačilo pooblaščenim predstavnikom HP Kolinska z gotovino oz. virmanskim nalogom ali čekom v roku 15 dni.

Prijave in potrebe pa zbira tudi neposredno tozd Slovenj Gradec, Francetova 17, tel. 062/841-551, ali HP Kolinska oddelek Gastro, Ljubljana, Nazorjeva 12, tel. 061/24-614.

Namen paketa je torej predvsem ustvariti potrebne zaloge hrane v primeru vojne in elementarnih nesreč, ko bi zagotovo nastopile težave pri preskrbi s hrano in ko bi bil prav za prehod na racionalizirano preskrbo v spremenjenih razmerah potreben čas, ki bi bil v različnih krajih različen, pač odvisno od konkretnih priprav in izvedbo nalog s področja družbene samozaščite. Predvsem za premostitev teh težav pri preskrbi z živili je nujno, da si vsaka družina oz. gospodinjstvo sprotno zagotavlja zalogo živil.

Begunje – Prejšnji petek se je skupina Elanovih delavcev trudila z zanje dokaj nenavadnim delom: v bližini tovarne so postavljali kozolec. Elan se namreč širi proti severu in ima tam že dalj časa po urbaniščenem načrtu rezervat za svoje nove investicije. Nova zemljišča potrebuje za nova skladišča lesa in telovadnega orodja. Pa je na tem zemljišču stal tudi velik Stavarjev kozolec, ki ga je bilo po pogodbi treba prestaviti na drugo Stavarjevo zemljišče. Pogodba je pogodba in treba jo je spoštovati. Zato so Elanovi delavci zavihali rokave in se ga lotili. Pa jim je šlo delo kar dobro od rok. – Foto: D. Dolenc

Zelenje sredi mesta

Člani jeseniškega hortikulturnega društva so preuredili nekdanje pokopališče v spominski park – Obiskujejo ga številni občani – Zelenja v železarskem mestu bo še več, če bodo uresničili predlog društva za izgradnjo centralnega parka na travniku nasproti železniške postaje.

Jesenice – Zveza za varstvo okolja in za hortikulturna društva v naši republiki je sklenila imenovati letošnje leto za Leto hortikulture. V njem naj bi si vsako hortikulturno društvo prizadevalo urediti vsaj zelenico v naseljenem kraju. Člani jeseniškega društva se lahko pohvalijo, da jih ta akcija ni zalotila nepripravljene, saj so že doslej vestno skrbeli za ozelenitev železarskega mesta.

S strokovno pomočjo članov hortikulturnega društva so na Jesenicah zasadili mestne zelenice z več kot tristo vrstami okrasnega drevja in grmovnic. Razen tega raste v zasebni zbirki na Bregu okrog dvesto različnih vrst iglavcev in okrasnih grmovnic. Poseben okras mestu pod Mežakljo pa je spominski park, ki bo prek celega leta v cvetju.

Spominski park je nastal iz nekdanjega jeseniškega pokopališča. Seveda, da so zapuščenemu zemljišču na dostojen način spremenili v park, so bila potrebna večletna prizadevanja. Člani hortikulturnega društva so koristno uporabili finančno pomoč jeseniške občinske skupščine in prikupili nekaj denarja celo od svoje članarine. V ureditev spominskega parka so vložili na tisoče ur prostovoljnega dela. Društvu, predvsem pa njegovemu predsedniku Janezu Pšeniču, gre zahvala za takšno požrtvovalno delo.

Spominski park na Jesenicah, ki ga je društvo že izročilo v uporabo, je prijeten kraj razvedrila za številne občane, še posebno za prebivalce s Plavža. Obiskujejo ga najmlajši in najstarejši, ki si žele miru in zelenja. Mnogi se ustavljajo pri urejenem grobišču ponesrečenih graditeljev karavanskega predora in grobišču padlih partizanov. Le kapele v spomin padlim v prvi svetovni vojni, ki je zaenkrat ropotarnica, ni nikomur v ponos.

Društvo je poskrbelo za ureditev parka, predlaga pa tudi, da bi pristojni razmislili o njegovi čim boljši izkoriščenosti. V njem bi lahko postavili skulpture slavnih rojakov, organizirali železarsko formo vivo in prirejali razne kulturne prireditve. Tako bi v park in na Jesenice privedli tudi obiskovalce od drugod.

Ob tem ko so člani društva končali prvo etapo hortikulturne ureditve spominskega parka, je med njimi že dozorela zamisel o nadaljnji ureditvi zelenih površin na Jesenicah. Predlagajo namreč, da bi na travniku nasproti železniške postaje uredili centralni park, ki bi bil namenjen rekreaciji prebivalcev mestnega centra. To bi bil nov prispevek industrijskega kraja k ohranjanju zdravega človeškega okolja.

S. Saje

Sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je zapustila naša draga teta

ANGELA VIDMAR

Pogreb pokojnice bo v torek, 15. aprila 1980, ob 15.30 na pokopališču v Zg. Bitnjah

Zalujoči nečak z družino in drugo sorodstvo!

Zg. Bitnje, 12. aprila 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža

FRANCA ŠTULARJA

se zahvaljujem vsem sosedom, botrom, sodelavcem Iskre, zdravstvenemu osebju in g. župniku za poslovilne besede ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in kakorkoli pomagali v tem težkem trenutku.

Zalujoča žena Marija!

Zg. Bela

V 72. letu nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

FRANCKA ROBEŽNIK

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 16. aprila 1980 ob 15.30 izpred mrliške vežice na pokopališču v Bitnjah.

Zalujoči vsi njeni!

Kranj, Ljubljana, Koper, Žiri, Argentina

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega sina, brata, strica in svaka

STANETA VRBEKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo sosedom in sodelavcem Elektro Kranj za vso pomoč.

Hvala tudi pevksemu zboru in govorniku za poslovilne besede ter duhovniku za opravljen obred.

Vsi njegovi!

ZAHVALA

Ob prerani izgubi ljubega sina in brata

FRANCA ŽEŽELJA

roj. 20. 2. 1962

se iskreno zahvaljujemo znancem in prijateljem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami ter darovali vence in cvetje.

Najbližjim sosedom, sodelavkam iz Konfekcije Triglav, sodelavcem in OO ZSMS Veletrgovine Živila Naklo, pa smo dolžni posebno zahvalo za nesebično pomoč.

Posebno zahvalo izrekamo mladini iz Kokrice, Mlake in Kranja ter njegovim najboljšim prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam nesebično pomagali. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrazili sožalje ter ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: mati Anica, sestra Branka in brat Miro

ZAHVALA

V 86. letu starosti je umrl naš dragi brat in stric

LOVRENC STARE

Zahvaljujemo se sosedom za vsestransko pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste se poslovilili od njega, nam izrazili sožalje, mu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala g. župniku za pogrebni obred in besede slovesa, domačim pevcem za petje na domu in bratom Zupan za žalostinke pri pogrebu. Hvala organizaciji ZB za venec in tov. Likarju za poslovilni govor ob odprtem grobu, kakor tudi vsem praporščakom. Še posebno zahvalo smo dolžni Dr. Novaku za dolgoletno zdravljenje na domu.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in počastili njegov spomin, iskrena hvala

Zalujoči: nečakinja Angelca z družino v imenu vsega sorodstva!

Srednja vas, 7. aprila 1980

Premalo rejniških družin

V kranjski občini je razmeroma malo rejniških družin, zato služba socialnega skrbstva le s težavo najde drugi dom za otroke, ki iz različnih vzrokov ne morejo bivati v lastni družini

Le 25 rejniških družin resnično ni velika številka za občino kot je kranjska, še posebej zato, ker se socialni delavci neredko znajdejo pred problemom, kam z otrokom; življenje včasih prinaša kaj nenadne spremembe, od smrti ali hude bolezni staršev, pa tudi neurejena družina, kjer je morda kdo od staršev vdan alkoholu, ne more biti okolje, kjer bi se lahko otrok normalno razvijal in odrasčal.

»Najlažje je prav gotovo sprejeti v rejo dojenčka,« meni Francka Ban, socialna delavka, ki v Centru za socialno delo v Kranju ureja rejništvo. »Največkrat je majhen otrok v reji vse dotlej, dokler si mati ali oboje starša ne uredita življenja, da lahko otroku zagotavljata normalno otroštvo. Res pa se tudi zgodi, da rejenček ostane pri svoji rejnici vse do šole in še kasneje, ko popolnoma odraste in si ustvari nov dom.«

Konec lanskega leta je bilo v kranjskih rejniških družinah 34 rejencev vseh starosti, od dojenčkov pa do mladostnikov. Čeprav že nekaj let velja zakon, ki priznava rejništvo kot poklic pod pogojem, da ima rejnica vsaj tri rejence, pa v kranjski občini ni videti, da bi zakon o rejništvu, ki prinaša brez dvoma ugodnosti, ki jih rejnice prej niso imele, kaj vplival na število rejnic. Tako so v občini le 4 rejnice, ki jim je zdaj to poklic, vse ostale pa imajo pokojnino, so še zaposlene ali pa so

kmetijske proizvajalke. Med njimi praviloma ni mladih rejnic, saj se starost suče tam okoli 50 let in več. Mlajše ženske v občini so pač v veliki večini zaposlene v industriji, terciarnih dejavnostih. V drugih slovenskih regijah, kjer v preteklosti zaposlenost žena ni bila kaj dosti velika, pa je rejniških družin seveda kar veliko.

»To, da pri nas ni velike tradicije v rejništvu, se seveda močno pozna,« pravi Francka Ban, »zaradi česar se ženske tudi ne odločajo za ta poklic, pa čeprav imajo danes pri vzgoji in varstvu na voljo tudi vrtnice, pa šolsko varstvo in druge oblike družbene skrbi kot za vse druge otroke. Vendar se na žalost dogaja, da posebno za šoloobvezne otroke, ki morajo iz različnih vzrokov zamenjati vsaj začasno svojo družino za primernejše okolje, ne najdemo rejniške družine. Seveda rejniške družine so, vendar že imajo rejence, nikakor pa ne moremo rejnic preobremeniti z delom in skrbmi za večje število otrok; novih rejnic pa seveda ni. Zato morajo pogosto otroci tudi v vzgojni dom, kar vsekakor ni primeren rešitev, saj otrok vendarle potrebuje družino, dom.«

Moških med rejniki zaenkrat ni, vendar pa brez dvoma v družinah, kjer so poleg lastnih otrok še rejenci, morajo očetje prevzeti tudi dober del tako vzgojnih kot drugih nalog, tako kot pač je v družinah. Rejenci se navežejo na oba, tako na svojo

drugo »mamo« kot na »očeta«, kar je seveda prav in nujno potrebno za zdrav otrokov razvoj. Rejnik pa se prav tako zelo navežejo na rejence, vzgajajo in boje se zanje kot bi jim bili pravi starši. Prav zaradi take čustvene navezanosti največkrat ostane v ozadju, da rejnina še vedno predstavlja le minimalne stroške in je zato delo rejnice, ki je všteto v rejnino, res premalo cenjeno.

»Rejnine so določene po republiškem sporazumu in se valorizirajo vsako leto: letos so na primer rejnine od 2350 do 2900 din za otroke motene v duševnem razvoju pa so višje; da bi vsaj delno povrnili rejnicam njihov trud in skrb ob ne preveč visokih rejninah, dobe naše rejnice vsako leto denarno nagrado, priredimo jim srečanje, kjer izmenjajo izkušnje. Lani prvič pa je skupnost socialnega skrbstva namenila denar tudi za letovanje rejnic skupaj z njihovimi rejenci. Nekateri otroci so bili tako prvič na morju, drugi pa so sicer že bili z zdravstvenimi kolonijami, s starši pa še ne. Tako letovanje rejnic z otroki je prav tako priznanje za njihovo delo in ker so bile lani zelo zadovoljne, jim bomo letovanje omogočili tudi letos.« je zatrdila Francka Banova.

L. M.

Ljubelj, 13. aprila — Pred spomenikom žrtvam koncentracijskega taborišča na Ljubelju so se v nedeljo zbrali civilni invalidi vojne z vse Gorenjske. 6. april je namreč proglašen za njihov dan in vsako leto ga proslavijo tako, da obiščejo nek kraj, poznan iz naše borbe. Ob spomeniku so priredili tudi krajski kulturni program, ki so ga izvedli pevci Društva upokojencev iz Kranja in recitator recitatorske skupine iz Iskre. Zbrane civilne invalide vojne z Gorenjske sta pozdravila tudi predsednik Občinskega odbora ZZB NOV Tržič Tone Stritih in predsednik KO ZZB NOV Podlublje Vinko Polajnar. Društvo civilnih invalidov vojne z Gorenjske praznuje letos že 9-letnico obstoja. Zveza društev pa že 10-letnico. Centralna proslava bo letos septembra v Lokvah na Primorskem, kjer se bo zbralo preko 600 slovenskih civilnih invalidov vojne. — Foto: D. Dolenc

Mladi o razvoju samoupravljanja

Na medobčinskem tekmovanju v znanju Tito-revolucija-mir je sodelovalo trideset mladih iz osnovnih in srednjih šol, iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti Gorenjske

Gostitelji so v osnovni šoli pripravili zanimivo razstavo fotografij iz življenja in dela velikega misleca Edvarda Kardeja. — Foto: F. Perdan

Gorenjska vas — V osnovni šoli Ivan Tavčar je bilo v soboto popoldne sklepno gorenjsko tekmovanje mladih v znanju Tito-revolucija-mir. Lahko rečemo, da je akcija že postala tradicionalna oblika množičnega idejnopolitičnega izobraževanja mladih v vseh sredinah. Medtem ko so se vanjo sprva vključevali le učenci osnovnih in srednjih šol, se je zlasti letos zanimanje zanj pojavilo tudi v večini osnovnih organizacij ZSMS iz delovnih kolektivov in krajevnih skupnosti.

Tema letošnjega šampionata znanja je Trideset let socialističnega samoupravljanja. Izteka se namreč tretje desetletje, kar so v skladu z zakonom o upravljanju podjetij v družbeni lasti zaživel delavski sveti.

Ne medobčinskem tekmovanju v Gorenji vasi, ki ga je organizirala občinska konferenca ZSMS Skofja Loka, je sodelovalo trideset mladih, ki so pred tem med 363 vrstniki pokazali največ znanja na občinskih prvenstvih. Iz vsake gorenjske občine je nastopilo po šest tekmovalcev; trije iz osnovnih šol in trije iz srednjih šol, organizacij združenega dela oziroma krajevnih skupnosti.

Preden so mladi zvedeli za rezultate tekmovanja, jim je o pomenu učenja, pridobivanja znanja za samoupravljanje, spregovorila pred-

sednica medobčinskega sveta zveze sindikatov za Gorenjsko Ivanka Sulgaj. »Človek se razvija in kali v revolucionarnih akcijah,« je dejala. »V njih pridobiva izkušnje in se izoblikuje v osebnost, ki zna svoje interese povezovati s širšimi družbenimi interesi. Seveda je za uspešno akcijo potrebno znanje, ki je v naši samoupravni socialistični družbi, osnovani na samoupravnih odnosih, še toliko bolj pomembno. Zato se moramo stalno učiti. V boju za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja, za uresničevanje ustave, zakona o združenem delu, stališč in sklepov partijskih kongresov kot tudi nalog, začrtanih na mladinskih in sindikalnih kongresih, imajo mladi izjemno vlogo in odgovornost,« je dejala Ivanka Sulgaj in sklenila svoje misli z besedami, ki so jih vsi nadvse toplo pozdravili: »V času, ko praznujemo obletnico tako pomembnega dogodka naše revolucije, povezanega z imenom in delom tovariša Tita, ko spremljamo pot štafete mladosti, nas prežemajo najgloblja čustva in iskrene želje za čim hitrejšo ozdravitev tovariša Tita. Naš pozdrav in želje tovarišu Titu z današnjega srečanja naj spremljajo prizadevanja za uresničevanje in utrjevanje samoupravne demokracije, to je za utrjevanje človekove sreče, svobode in razvoj družbe, v kateri živimo in smo ponosni nanjo.«

Po krajšem kulturnem programu, v katerem so recitatorji Mladinskega gledališča iz Tržiča in prvi Gorenjskega okteta skorzi besedi in pesem prikazali razvoj samoupravljanja, sta predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko Edo Gruden in predsednik koordinacijskega odbora tekmovanja Tito-revolucija-mir Erna Hafner podelila priznanja najboljšim.

V skupini osnovnošolcev je bila najboljša Sandra Tušar iz osnovne šole Karavanški kurirji NOB na Koroški Beli, drugo mesto je osvojila Nadja Višak iz osnovne šole A.T. Linhart v Radovljici, tretja pa je bila Alenka Burnik, prav tako s Koroške Bele. Med tekmovalci iz srednjih šol, organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti je zmagal Zoran Jelovčan, druga je bila Yana Petek, oboje iz škofjeloške gimnazije Boris Zihlerl, tretja pa je bila Zdenka Sušnik iz ekonomske šole v Radovljici. Sesterica najboljših so 26. aprila preskusila na republiškem tekmovanju v Velenju.

H. Jelovčan

Socialna varnost kmetov

Širše pravice slone na večjem dohodku

Širitev pravic sedanje socialne varnosti za slovenskega kmeta pomeni tudi povečanje prispevkov, ki pa se že sedaj dopolnjujejo s solidarnostjo — Spodbude za večjo produktivnost in s tem dohodek kmetij bi prav gotovo razrešile tudi vprašanja obsega in širitev pravic iz socialne varnosti kmetov

Ko smo v republiki Sloveniji prvi v Jugoslaviji uvedli starostno zavarovanje kmetov, je veljala ta organizirana skrb družbe za kmečko prebivalstvo naše republike vsekakor za zelo napredno, čeprav je kmečki zavarovanec dobival in seveda tudi še sedaj dobiva razmeroma nizko pokojnino. Z leti je seveda ta zakonodaja dobila nekaj »patine«, kasneje sprejeti zakoni v drugih jugoslovanskih republikah pa so lahko že dokaj širše zastavili reševanje starostnega zavarovanja kmetov. Prav gotovo je sedaj pravi čas, da se pozorno pregleda doseženo in pred naslednjim srednjoročnim obdobjem ugotovi tudi možnosti nadaljnega reševanja socialne problematike kmečkega prebivalstva. Interesna skupnost starostnega zavarovanja kmetov je zato pripravila gradivo, ki naj bi bilo osnova za javno razpravo o tem vprašanju.

Obvezno starostno zavarovanje kmetov v naši republiki obsega 70.000 zavarovancev, kar je za približno 13.000 manj kot pred leti, ko je bilo to zavarovanje uveljavljeno. Osip zavarovancev gre predvsem na račun odliva v druge zaposlitve, nekaj zaradi smrti, deloma pa tudi na odliv v zavarovanje kmečkih kooperantov. Zmanjševanje števila upravičencev do starostne pokojnine po uveljavljenem, a zdaj tudi protustavnem načelu ena pokojnina na eno kmetijo, seveda ne zadošča za zadostno zbiranje sredstev sklada, ki

svoj manjko mora pokrivati iz solidarnostnih sredstev. Prav zato se takoj zastavlja vprašanje, kako zagotoviti sredstva za širši krog upravičencev do starostne pokojnine. Predvsem gre tu za zakonca in kajpak tudi za ostale družinske članke, ki prav tako delajo na kmetiji. V sedanjem družbenoekonomskem položaju slovenski kmetje — gre predvsem za takoimenovane čiste kmetije — nikakor ne bi zmogli večjih prispevkov za širše pravice in za širši krog upravičencev do pokojnine in morda še invalidskega zavarovanja.

Prav gotovo je sedanjim trenutkom za razpravo o širitvi pravic najmanj primeren: za vse vrste družbene porabe smo se v letošnjem letu ustalivše gospodarstva odpovedali širjenju in celo uvedli nekatere restrikcije. Kakorkoli že, jasno je, da kmečki zavarovanci s prispevki ne bi mogli zagotavljati tako kot ne sedanjih tudi ne razširjenih pravic. Treba je namreč vedeti, da 30 odstotkov čistih kmetov ne zmore prispevka za starostno zavarovanje, da se je delež 50 odstotkov prispevka kmetov v sklad starostnega zavarovanja z leti znižal na 30 odstotkov. Prav gotovo smo družba, ki z mehanizmom solidarnostnega prispevanja lahko zmanjšuje bremena posameznih kategorij prebivalstva; toda velike družbenoekonomske spremembe, ki ves čas po vojni krepko redčijo kmečko prebivalstvo, so vsekakor pokazatelj, da bi se kazalo vprašanja lotiti z drugačne smeri.

Ce pravimo, da ima kmetijsko prioriteto, je treba pač zagotoviti tudi mere, da bi se nagla krivulja reprodukcije kmečkega prebivalstva ne nižala več tako strmo navzdol. Lani se je na takoimenovanih čistih kmetijah v Sloveniji rodilo le 685 otrok, le 20 odstotkov kmetov zavarovancev je mlajših od 50 let.

Tudi si ne bi smeli zapirati oči pred tem, da poprečna slovenska kmetija ne prinaša primerne dohodka, tako da pravice iz socialne varnosti dopolnjujemo s solidarnostnim prispevkom. Če se bo razslojevanje kmečkega prebivalstva nadaljevalo, sploh ne bo šlo več brez solidarnosti pri vseh prispevkih za socialno varnost; pot pa je lahko tudi drugačna — omogočiti bi bilo treba kmetu, da bo tako dvignil svojo produktivnost in s tem tudi dohodek, da bo lahko sam prispeval za svojo socialno varnost in se s tem izenačil z drugimi delovnimi ljudmi.

L. M.

V Dvorjah boljša javna razsvetljava

Dvorje — Prebivalci vasi Dvorje v krajevni skupnosti Grad so se pred nedavnim odločili, da stare električne drogeve za javno razsvetljava zamenjajo z novimi kovinskimi. Da pa bi se krajani Dvorij izognili visokim nabavnim stroškom kovinskih drogov, so se odločili, da večino del opravijo s prostovoljnimi delom. Tako so se zbrali na skupni akciji preteklo soboto pri Janezu Globočniku v Cerkljah, kjer je bilo še pred petimi leti razgibano kovaštvo, ter s skupnimi močmi izdelali 21 kovinskih drogov. Kjer imajo že položen kabel, bodo kovinske drogeve postavili še ta mesec.

J. Kuhar

Največ znanja iz zgodovine delavskega samoupravljanja je med osnovnošolci pokazala Sandra Tušar s Koroške Bele...

... drugi skupini pa je zmagal Zoran Jelovčan, učenec škofjeloške gimnazije.

— Foto: F. Perdan

DEŽURNI NOVINAR

tel.: 21-860

ZAGREB — V saboru skupščine Hrvatske v Zagrebu je bila slavljena seja hrvatske skupščine. Predstavila je 35. obletnico ustanovitve prve hrvatske ljudske vlade.

LONDON — Komunistična partija Velike Britanije je sponzorila KP Franciji in KP Poljski, da se bo udeležila konference evropskih partij v Parizu. To je za Italijo, Španjo in Jugoslavijo že četrta partija, ki se bo udeležila te konference.

KRANJ — Včeraj so v Kranju zbrali devetnajsti sejem kmetijstva in gospodarstva. Sejem si je ogledalo 36.000 obiskovalcev in vsi med njimi tudi razstavo Trnava na lovu. Razstavo in to sejemsko praznitev so si ogledali tudi Viktor Avbelj, Stane Dolanc, Tone Bole, Ivo Marek, Fran Setine, Lojze Briski in drugi.

KRANJ — V nedeljo, ob 14. uri, bo na Okroglem pri spomeniku slovenskega osvobodilnega boja ob 38. obletnici herojske borbe partizanov v okrogeljski jami. V programu bodo sodelovali učenci OB France Prešern, pihalni orkester in člani KUD iz Nakla.

LJUBLJANA — Včeraj so člani uveljavljene CGP Delo na tiskovni konferenci predstavili letošnji slovenski športni almanah. To je knjiga o športu in športnih rezultatih in ki je nastala v sodelovanju Radsnske Slovenijašporta in Elana. Almanah je izšel v 10.000 izvodih in bo v prodaji v vseh kioskih in knjigarnah.